

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Pietų Amerikos Valstybėse, Kanadoje ir kitur \$3.00

Prenumerata pusei metų:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir kitur už šiuos pačius \$1.50

Apkeleivius kainą kilsnaiti laišku. Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER - - - - - LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM

Advertising Rates on Application.

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 38

SO. BOSTON, SEPTEMBER-RUGSEJO 17 D., 1941.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Kelivio Telefonas
800th Boston 3071

METAI XXXVI

Mūsų Laivynas Pradėjo Medžiot 'Atlanto Gyvates'

FAŠISTŲ LAIVAI BUS SAUDOMI IS PIRMO PAMATYMO.

Amerikos pagalba Anglijai turi būti juromis laivais ir netrukdoma.

Prezidentas Rooseveltas savo istorinėje kalboje pereinąs sąvartę pareiškė, kad nacių submarinai Atlanto vandenyne yra nuodingos gyvatos, kurios iš pasaly užpuola nekalts prekybos laivus ir naikina juos kartu su žmonėmis. Jos nuskandino jau kelis ir Amerikos laivus. Todėl nuo dabar tos Atlanto gyvatos bus saudomos iš pirmutinio pamatymo.

Ir šią sąvartę Amerikos karo laivynui jau duotas įsakymas pradėti medžioklę. Apie 300 mūsų karo laivų patruliuos Atlanto vandenį, kuriais plaukioja mūsų ir kitų neutralių valstybių prekybos laivai. Jei tik tuose vandenyse pasirodys fašistų submarina ar kitokia "gyvate", ji bus tuoj saudoma.

Italijos fašistai sako, kad Amerika tuo būdu paskelbusi jiems karą, tik ne de jure karą, bet de facto karą. Kitaip pasakius, nors formaliai karas nėra paskelbtas, bet faktiniai jis jau egzistuoja.

Gi Vokietijos naciai atšovė, kad šitą Rooseveltą grąsinimų jie nenusigąsai ir nuo laivų skandimino nesulaukysia. Visi laivai, kurie tik gabens Anglijai kokią nors pagalbą, vistiek ar jie bus Anglijos, Amerikos ar kitų kraštų, busią skandinami be jokių ceremonijų. O jeigu Amerikos laivai pradėsia šaudyti, tai busias karas, ir ne vokiečiai busią už tai atsakomingi, bet prezidentas Rooseveltas su žydais kapitalistais.

Rusai Nuskandino 8 Nacių Laivus.

Šią savaitę Maskva pranešė, kad dvejuose jūrių mūšiuose rusai nuskandino 8 vokiečių laivus. Penki jų buvo transportai su kareiviais, o trys buvo karo laivai, tų transportų palydovai. Vienas tu mūsų įvykęs pereinąs penktadienį ties Ezelio sala, Baltijos jūroje, o antras — ties Pėsamo uostu, tolimoj šiaurėj.

Baltijos jūroje vokiečiai kėsinosi užimti Ezelio salą, iš kurios rusų orlaiviai leikia bombarduoti Berlyną. Pasirodė tačiau, kad rusai turi tą salą gerai apsaugoje. Keturi dideli vokiečių transportai, kupinai prikrauti kareiviu, buvo paleisti jūros dugnan. Kartu su jais buvo nuskandinti du naikintuvai, o kiti palydovai pasitraukė smarkiai apdaužyti.

Tolimoj šiaurėj susirėmimas buvęs ne toks didelis. Tenai rusai nuskandinę vieną vokiečių transportą su kareiviais ir vieną nedidelį karo laivą, lydėjusį tą transportą. Tai įvykę ties Pėsamo uostu, bet diena nenudoma.

Budinga, kad lygiai tokiais žodžiais prapliupo ir Lindberghas. Sakydamas prakalbą savo "America First" penktakojams jis pareiškė, kad "Rooseveltas su žydais ir angliais traukia Ameriką į karą." Dėl šios jo kalbos Amerikos visuomenė kilo didelis pasipiktinimas. Kai kuriose vietose jau išdauzyti "America First" ofisų langai.

Amerikos visuomenė ir spauda karštai pritaria prezidento Rooseveltto nusistatymui, kad "Atlanto gyvates" reikia šaudyti. Fašizmas turi būti sutriuškintas ir visi diktatoriai nušluoti nuo žemės veido!

Vokiečiai Neteke 80,000 Žmonių.

Maskva skelbia, kad maršalas Timošenko, varydamas vokiečius nuo Maskvos atgal Smolensko link, pridaręs jiems labai didelių nuostolių. Suderinę bendram veikimui savo tankus, orlaivus, artileriją ir pėstininkus, rusai pakloję 80,000 vokiečių, sunaikinę 238 prieš tankus, 50 orlaivių, daugiau kaip 500 trokų, 135 kaunuos ir daugybę amunicijos. Vokiečiai buvę išvysti iš daugelio kaimų ir miestelių, nors tų kaimų ir miestelių Maskva neįvardija. Ji sako, kad priešio armija buvo naryta per "N" upę, bet pilno tos upės vardo nepaduoda. Nuo ko tie dalykai slepiami, ir kokiais tikslais jie slepiami, nežinia. Vokiečiai viską tai jau žino, taigi išrodo, kad slepiama nuo savų žmonių.

Vokiečiai Francūzų Submarinose.

Iš Dakaro, francūzų uosto vakarų Afrikoj, pabėgo nedidelė valtimė du danai jurininkai, kuriuos vėliau paėmė anglų laivas. Tie jurininkai sako, kad Dakare yra 15 Francūzijos submarinų, kuriuos dienos laiku stovi iškelusios Francūzijos vėliavas, bet sutemus tos vėliavos nuleidžiamos ir submarinai leidžiasi į jūrą. Visi jurininkai tose submarinose esą vokiečiai. Iš to jau labai aišku, kad francūzų submarinomis iš Dakaro uosto vokiečiai skandina Anglijos ir Amerikos laivus. "Kuomet mus atvežė į Dakarą 1940 metų birželio mėnesį, tenai buvo tik dvi ar trys francūzų submarinos; dabar mes palikom jų tenai jau apie 15," sako šitie danai.

ITALIJŲ IVEDAMOS DUONOS KORTELES.

Iš Romos pranešama, kad nuo spalio 1 d. Italijoj busiančios įvestos duonos kortelės. Žmogus galės gauti tik tiek duonos, kiek kortelėje pažymėta. Be kortelės ji nebus parduodama. Bet jeigu fašistams jau dabar duonos stūga, tai kaip jie susilauks kitų metų rugpjūtis?

Rusija Skelbsianti Karą Bulgarijai.

Turkijoj manoma, kad Rusija greitai laiku paskelbsianti karą Bulgarijai, idant galėtų subombarduoti ir sunaikinti Bulgarijos uostus prie Juodos jūros. Kitaip tais uostais galės pasinaudoti vokiečiai, kurie turi Bulgariją užėmę. Maskva jau nusiuntė Bulgarijai protesto notą dėl vokiečių ir italų karinių veiksmų Bulgarijos teritorijoj. Sakoma, kad Bulgarija neva perkanti iš Italijos karo laivus, idant galėtų pargabenti juos į Juodąją jūrą ir paskui panaudotų prieš Rusiją. Italijos karo laivai negali į Juodąją jūrą įeiti, nes Turkija nepraleidžia jų per Dardanelius, bet jeigu laivai bus "parduoti" Bulgarijai, tai Turkija turės juos paleisti, nes Bulgarija skaitosi "neitrali" šalis. Todėl Turkijoj ir kalbama, kad Rusija gali paskelbti Bulgarijai karą ir sunaikinti jos uostus, idant jos "nupirktų" Italijos laivai neturėtų kur prisiglausti.

Kroatijoj Sprogsta Bombos.

Kroatija yra buvusios Jugoslavijos dalis, kurios katalikiškai fašistai vadai atsiėmė nuo Jugoslavijos didžiūnos, kuri buvo pravoslaviska, ir prisidėjo prie Hitlerio, kai šis užpuolė jų valstybę. Dabar Kroatija yra neva "nepriklausoma" valstybė, bet Vokietijos nacių kontroliuojama. Žmonės nacių priešingai ir griebsia visokių priemonių kovoti su juo. Pereinąs nedėdienį Kroatijos sostinėj Zagrebe sprogo net 4 bombos, skirtos naciams ir jų pakalikams. Buvo sužeistas vienas nacių valdininkas ir 13 kitų asmenų, beveik visi naciai. Policijos viršininkui bomba nutraukė koją. Sprogimas suardė telefono centralinę.

Kitame Kroatijos mieste buvo iš kulkasvaizdio apšaudyti kareiviai ir 6 jų sužeisti.

RUSAI GYVULIAI, HITLERIS SAKO.

Hitleris atsisakė į Vokietijos žmones prašydamas aukų. Sako, jų aukos sustiprins valstybę ir Vokietijos kareivius, kurie lieja savo kraują. Jie pasiekę jau "negirdėtų istorijoj laimėjimų", bet kova dar nepabaigta; dabar jie kovoja šiaurės Europoje ne su žmonėmis, "bet su gyvuliais." Taip Hitleris vadina rusus.

ARGENTINA IŠVIJO VOKIEČIŲ AMBASADORIŲ.

Argentinos parlamentas šį panedėlį nubalsavo išvisti Vokietijos ambasadorių, Edmundą von Therrmanną. Jėgu per 3 dienas jis pats neišsikraustys. Buvo, mat, susekta, kad jo ambasadoj buvo vokiečių šnipų lizdas.

SUKILO 30,000 KINIČIŲ

Čunkino žiniomis, japonų kontroliuojamoj Honano provincijoj sukilo 30,000 kiničių kareivių, išsūdę japonų karininkus ir stojo už nepriklausomą Kiniją.

Vokiečiai Jau Perėjo Dnieprą.

Paėmė Černigovą, Kremenčugą ir taiko į Charkovą. Maskvos telegrama šį panedėlį skelbia: maršalo Timošenko armija kyd jau lupą, tai lupa vokiečius. Priešas visur sumuštas ir traukiasi betvarkė.

Bet tuo pačiu laiku Maskva prisipažįsta, kad Kijevo šiaurėj priešas paėmė Černigovą, o į pietus nuo Kijevo jau perėjo Dniepro upę ir paėmė Kremenčugą, labai svarbų geležinkelį mazgą tarp Kijevo ir Dniepropetrovsko. Iš Kremenčugo jau belieka tik 150 mylių iki Charkovo.

Londonas susirūpinęs, kad persikėlę per Dnieprą vokiečiai gali paimti iš flango visą rusų armiją, kuri gina rytų Ukrainą ir svarbiausius karo pramonės centrus Dono klonyje.

Tuo pačiu laiku vokiečiai sakosi jau prasilausę pro vidurinius Leningrado sustiprinimus ir dabar kova einanti tik už 10 mylių nuo miesto centro.

NUĖMĖ APGULOS STOVĮ NORVEGIJOJ.

Paskutinėmis dienomis Norvegijoj pasireiškė stiprus žmonių bruzdėjimas prieš vokiečius okupantus. Norėdami žmones nugąsdinti, vokiečiai sušaudė du Norvegijos darbininkų vadus. Protestuodami prieš žmogžudystę, Oslo fabriky darbininkai metė darbą. Vokiečiai tada paskelbė apgulos stovį, apsupo miestą, uždarė visus kelius, uždraudė visokius susirinkimus ir nuo 7 valandos vakaro uždraudė vaikščioti gatvėmis. Už nusikaltimą šitiems patvarkymams okupantai nustatė bausmę nuo 10 metų kalėjimo iki sušaudymo. Bet šią savaitę apgulos stovis jau nuimtas.

ISSPROGDE VOKIEČIŲ KLIUBĄ.

Buenos Aires mieste, Argentinoj, nežinomi žmonės išsprogdė vokiečių kiliubą. Nors kaltininkai nežinomi, bet spėjama, kad tai bus komunistų darbas. Pirmą komunistą dirbo išvien su naciais Hitlerio naudai, bet kai Hitleris pradėjo karą prieš Staliną, komunistai pakeitė savo nusistatymą ir kėrsija vokiečiams.

AMERIKOS MISIJA RUSIJAI PASIEKĖ ANGLIJĄ.

Šį panedėlį Londonan atvyko Amerikos misija, kuri vyksta Rusijon tartis dėl pagalbos raudonajai armijai tiekimo. Pirmą, negu nuvyks Maskvon, amerikiečiai nori pasitarti šituo reikalu su angliais.

VIETOJ MĖSOS, FRANCUZAI GAUS BULVIŲ.

Neokupuotosios Francūzijos maisto ministeris Paul Charbin paskelbė per radiją, kad neturint pakankamai mėsos ir duonos, ateinančią žiemą valdžia stengsis parupinti gyventojams bulvių. Ukininkams busią pranešta, kiek bulvių jie gali sau pasilikti, o kiek turi atiduoti valdžiai.

DAUG AMERIKOS PILIEČIŲ NETEKS SAVO TEISIŲ.

Iš Washingtono pranešama, kad šių metų spalio 14 dieną įneina galion taip vadinamas "tautybės įstatymas," dėl kurio daug naturalizuotų šios šalies piliečių, kurie dabar gyvena užsieny, neteks savo pilietybės teisių, jeigu iki tos dienos jie nesugrįš. Kas išvažiuo iš Jungtinių Valstijų ir išgyveno bent du metų savo gimtinėj šaly, tas jau bus savo pilietybę praradęs.

PREZIDENTAS GAVO 1,600 TELEGRAMŲ.

Washingtono pranešimu, prezidentas Rooseveltas gavo 1,600 telegramų dėl savo kalbos, kurioj prižadėjo šaudyti "Atlanto gyvates" iš pirmo pamatymo. Tik 150 telegramų buvo jo kalbai nepalankios.

CALIFORNIJOJ DREBĖJO ŽEMĖ.

Pereinąs nedėdienį pietų Kalifornijoj vėl drebėjo žemė. Vienoj vietoj nugriuvo nuo kalno didelės uolienos ir užbėrė Bishop-Mammoth kelią.

AMERIKA DUOS GRAIKIJAI MAISTO.

Nors Graikija dabar yra priešų okupuota, Amerikos vyriausybė sutiko duoti jos žmonėms maisto, kurio pakirstymą prižiūrys Turkijos Raudonojo Mėnulio Draugija ir Tarptautinis Raudonas Kryžius. (Turkai kryžiaus nepripažįsta, todėl jų labdarėybės draugija vadinasi "Raudonojo Mėnulio" vardų.)

BAISUS LAIVO SPROGIMAS HELSINKIO UOSTE.

Iš Helsinkio pranešama, kad šitame Suomijos uoste pereinąs nedėdienio rytą įvyko baisus laivo sprogimas. Matyt, laivas sprogo su amunicija, nes sprogimas buvo toks smarkus, kad nuo jo nukentėjo kiti laivai ir uosto triobėsiai. Ar tai įvyko netiesia, ar buvo sabotazas paskėmė, kol kas nenustatyta.

MEKSIKOJ SUSEKTA VOKIETIJOS ŠNIPŲ RADIO STOTIS.

Meksikos dienraštis "Excellator" išspausdino žinią, kad Las Palmas apylinkėj, Chiapas valstijoj, tapo susekta Vokietijos šnipų radijo stotis, kuri siųsdavo informacijas trumpomis ir ilgomis bangomis.

RUSIJON PRIBUVO ANGLŲ ORLAIVIAI.

Šią savaitę Leningradui ginti atvyko iš Anglijos apie 40 orlaivių. Bet Leningrado padėtis labai kritiška ir karo korespondentai netiki, kad tas miestas galės prieš vokiečių atakas atilaikyti.

RUMUNIJOJ SUŠAUDY-TAS GEN. CIUPERCU.

Ankara. — Tarp užsienio diplomatų čia eina girdai, kad Rumunijoj buvo sušaudytas generolas Ciupercu, generalinio štabo narys, ir keliatas jo šalininkų, kurie buvę priešingi vesti karą toliau už Dniestro upės.

Paleckio Valdžia Buvo Išvežta Sovietų Rusijon

KOMISARŲ GLOVACKŲ NUŠOVĖ PATYS BOLŠEVIKAI.

Salomeja Neris, parašiusi Stalinui himną, taipgi žuvo nuo čekistų kulipkos.

Pagaliau paaiškėjo kas atsitiko su buvusia Lietuvoje Paleckio valdžia. Dr. Pranas Ancevičius praneša "Naujienoms," kad Stalino žvalgybininkai išgrudo ją į Sovietų Rusiją tą pačią naktį, kaip tik Lietuvoje prasidėjo žmonių sukilimas.

Lietuvos komunistų partijos centro sekretorius, žinomas šnipas Sniečkus, tą patį vakarą, birželio 22, sušaukę visus Kaune buvusius komisarų su Paleckiu priešakyje ir pranešė, kad jie niekur neitų, bet tuojaus sėstų į automobilius, kurie buvo jau iš anksto paruošti ir stovėjo gatvėj su užvestais motorais.

Apie šitą įvykį dabar pasakojęs buvęs finansų vice-komisarą Paknys, kuriam pavyko pasprukti ir likti Lietuvoje.

Į kiekvieną automobilį atsisėdo ir ginkluotas čekistas. Be to, pirmą jų ir paskui važiuojo keli automobiliai vien tik su ginkluotais GPU čekistais.

Važiuojant šitai "procesijai" per Žaliakalnį, Paknys pasiprašė, kad jį išleistų "papirosų nusipirkti." Čekistai sutiko išleisti. Pasižadodamas tamsa, Paknys ėmė ir pabėgo. GPU agentai neturėjo laiko jį medžioti, nes aplinkui veikė jau partizanai. Taip vice-komisarą Paknys ir liko Lietuvoje.

Sustojus automobiliams ties Zarasais, planavimo komisaras Pijus Glovackas irgi mėgino bėgti, bet GPU čekistai buvo jau apdairesni ir nušovė jį bėgant. Taigi šis komisaras žuvo iš pačių bolševikų rankos.

Sakoma, kad davatkėlė Salomeja Neris, kuri bolševikų prikalbinta buvo parašiusi Stalino garbei himną, irgi žuvusi nuo bolševikų kulipkos. Matyt, ji buvo vėžama kartu su Paleckio kompanija į Sovietų Rusiją, mėgino pabėgti ir buvo nušauta kartu su komisaru Glovackiu.

PITTSBURGHE SUSTREIKAVO 8.800 MAINERIŲ.

Pittsburgho apylinkėj pereinąs savaitę dėl angliakasių streiko užsidarė kelios anglies kasyklos, kurios priklausė United States Steel ir Wheeling Steel korporacijoms ir gamina anglį vien tik plieno pramonei. Jei šis streikas užsitęs ilgai, tai dėl jo galės sustoti ir didieji plieno fabrikai Pittsburghe.

ZUDESI SENATORIAUS DUKTĖ.

Pereinąs savaitę New Yorko viešbutyje kėsinosi nušaudyti Mary Bland Reynolds, 23 metų amžiaus North Carolinos senatoriaus dukte.

Kas toliau su Paleckio kompanija atsitiko, aiškių žinių nėra. Žinoma esą tik tiek, kad tie automobiliai, kuriais ji buvo vėžama, palekėly buvo paimti raudonosios armijos reikalams, o jų soferiai paleisti ir vėliau sugrįžę Lietuvon. Iš pat pradžių Stalinas buvo atsisakęs Paleckio kompaniją Maskvon įsileisti; ar įsileido vėliau, nežinia.

Taigi Amerikos lietuviški komunistai, kurie paskutiniuos laikais taip rupinasi apie Paleckio valdžios likimą, turėtų pasiteirauti apie tai Maskvoj pas savo "draugą" Staliną.

Amerikos laikraščiuose buvo pasklidę gandų, kad bėgant bolševikams iš Lietuvos, būtų nušauti švietimo komisaras Venclova ir rašytojas Petras Cvirka.

Dr. Ancevičius savo radiogramoj dabar sako, kad tai netiesa. Komisarai Venclova ir Knyva gyvenę Vilniuje ir likę neišgabenti. "Jėdu tebegyvena Vilniuje, keikdami bolševikų okupaciją ir Stalino režimą," sako savo pranešime Dr. Ancevičius.

Gi Petras Cvirka ir Liudas Gira, kurie buvo parsiadavę Stalino diktaturai ir niekino lietuvių kultūrą, dabar sėdi uždarvty Lukiškių kalejime (Vilniuje) ir mėgina keisti savo kailį.

Taip pat esąs areštuotas ir adv. Andrius Bulota su savo žmona, kurie buvo pasidare labai uolūs Stalino garbintojai. Jėdu yra gerai žinomi ir Amerikos lietuviams, nes po didžiojo karo buvo atvykę čionai rinkti Lietuvos gyventojams aukų.

Dr. Kazys Grinius, buvęs Lietuvos respublikos prezidentas, dabar gyvena Kaune ir rašo savo atsiminimus.

Felicija Bortkevičienė, žinoma liaudininkų veikėja, tvarko "Varpo" spaustuvej ir stengiasi atgaivinti "Lietuvos Zinias," kurias bolševikai buvo sunaikinę.

Buvęs nepriklausomos Lietuvos užsienij reikalų ministeris Urbšys, generolas Skučas, Merkys, Povilaitis ir kiti esą bolševikų išgabenti į Soloveckas Salas ledinuo-tame vandenyne, kur tik šiaurės meškos tegali gyventi. Ten pat esąs ir prof. Augustinas Voldemaras.

Tirs Harry Bridges Bylą.

Federalinė valdžia yra nutarusi deportuoti komunistą Harry Bridges, kuris įsitik CIO organizatorius varo priešvalstybinį darbą. Bet jo advokatas pareiškė, kad valdžia neteisėtai bu-dais yra įgijusi savo įrodymus prieš Bridgesą ir jį pareikalavo, kad ši byla būtų ištirta. Tai šį penktadienį, rugsejo 19 d., Justicijos Departamentas Washingtono duos tam advokatui progos parodyti, kur ir kaip valdžia buvo su teisėmis apsilenkusi.

SU LIETUVA VOKIEČIAI SUJUNGE LATVIJĄ, ESTIJĄ IR BALTGUDIJĄ

Mažų valstybėlių jie nenostiegti, nes visas jas bolšev

kai buvo pasiglemžę.

Iš Ziuricho laikraščio „Neue Zürcher Zeitung“ pranešimo seka, kad laikinai Lietuvos vyriausybė, susidariusi sukilimo prieš baltų ševikus pasekoje ir paskepusi Lietuvos valstybės nepriklausomybę atstatymui yra pasitraukusi. Paskyrta Lietuvoje Vokietijos Reicho komisara, Lietuvos vyriausybė, matomai, buvo priversta pasitraukti, tačiau prieš pasitraukdama ji yra įteikusi protestą.

nominių mokslų daktar
laipsnį. Jis dar prieš pasau
lini karo deluvius lietuvi

1922 m. beveik ištisus metus

buvo uzsieniu reikalų ministeriu. V. Jurgutis vėliau buvo Lietuvos Banko organizatorius ir pirmas jo valdytojas. Tose pareigose jis išbuvo bene iki 1929 m., tačiau būdu atkingai prisidėjo mas prie Lietuvos valiutos įvedimo. Nuo pat Lietu

vos universiteto steigimo
V. Jurgutis profesoriavo
dėstydamas finansų moksl
ir yra parašęs kelis veikalus

Inž. Kazys Germanas, kuris vadovauja susisiekimo sekcijai, yra gimęs 1897 m. suose. Paežerių valsčiuje Šakių apskrity. Jo tėvas buvo dvaro darbininkas. 1914

metais jis baigė "Saulės" mokytojų kursus Vilniuje. Didžiojo karo metu buvo Rusijoje, kur baigė iš Panevėžio evakuotąją realinę gimnaziją. 1918 m. grįžė į Lietuvą ir stojo Lietuvaivai kariuomenėn. 1920 metais baigė karo mokyklą. 1922 metais įstojo į Lietuvos universitetą, kur mokėsi gamtiniai mokslai. 1926 metais baigė gamtiniai mokslai fakultetą.

1923 m. K. Germanas daly.

gavo Klaipėdos sukilime
Baigęs universitetą, inž. K.
Germanas gavo paskyrimą
Panevėžio apskrities inžinie-

ium. 1927 m. pabaigoje jis buvo paskirtas švietimo ministerijos specialinio mokslo departamento direktoriumi. Jo žinioje buvo amatų mokymo ciklos. Nuo 1938 m. pabaigos iki 1939 m. pabaigos mokytojų rengimo ministerijai. Jis yra daugelį specialinės technikos ir savivaldybių sėnaudie

siųsti Amerikos pagalba
t to kelio vokiečiai jau nu-

ro Lietuvai Dr. Rentelno y
paleista. Atrodo, kad tar
tos vyriausybės ir vokieč
okupacinės valdžios iškil
kai kurių ginčų kompeten
cijos klausimais, ir to rezul
ta vyriausybė buvo paleista
"Ryšium su tuomi žmoni
minia nužygiavo prie Než
nomojo Kareivio kapo Kau
nė ir užėjo vainiką, tačiau
minia buvo išsklaidyta i
Lietuvos vėliava nuleista
Tam tikros lietuvių grupės
rodos, nori spiestis po Vol
demaro vadovybę.

Iš švedų laikraščių gauta tokių žinių apie padėtį Lietuvoje:

“Dagens Nyheter” rašo: “Naujoji Lietuvos vyriausybė, kuri paskelbė krašto savistovumą ir nepriklausomybę, kaip to tęsinį nepriklausomos valstybės, gyvavusios 1920—1940 metais, dabar jau nebeegzistuoja. Kaip pranešama iš Lietuvos, vyriausybė atsisaitydino po eilės bergždžių derybų su Reicho komisaru Lohse Drauge su šita vyriausybe išnyksta paskutinė institucija, kuri primena Lietuvos savistovumą. Sykiu pranešama iš Kauno, kad ten uždrausta išskabinėti geltonąją-žalia-raudoną vėliavą, kuri yra Lietuvos laisvės simbolis. Taip pat uždrausta groti ar giedoti tautos himną (Draudė ir bolševikai. — “Kol” redakcija)

“Kaip jau buvo pranešta, rugpiūčio pradžioje, Rytų Galicija yra sujungta su Lenkijos generaline gubernatura. Tenka laukti, kada generalinė gubernatura patirs kai kurias sienų korektūras ir praplėtimus, pirmos eilės Vohlinėje. Šitos pėsmiau lenkiškos, vėliau rusiškos, o dabar Vokietijos užkariautos sritys įgaus tokį būdą Vokietijos Reicho ‘šalutinės šalies’ (Nebenland) pobūdį

"Lietuva ir Latvija ir
Daugavas pavalsts Reichs-
komisarui kaipo 'Ostland'.
Reicho komisarū dar liepos
17 d. Hitleris pasākūr būv-
šlsvizgo-Holsteino gaulēti-
rj Loheš. Galima laukti, ka
artimāsiu laiku šiam ko-
misarui, kaip tik leis kar-
padētis, bus pavesta likusi
Latvijos šiaurės daļis. Estija
ir milzņiska Gudijos terito-
rijas ties Dņiepru ir Pripetē.
Tokiū būdū busmāsis 'Ost-
land' pavirs didžiule terito-
rijā, kurā tegalima lģyinti
su 14-to amžiaus istorijē.
Lietuva. Tuo spredimū yar-
šērisiņs giņcas, kilēs tarp
Vokietijos ir Lietuvas vy-
šāysbēs, kurai spontaniski
nosusidārē trumpai priēv-
ciecēji okupācijā. Ši vyriau-
sībē, pareiskusi protesta,
nosilikvidāvo. Iš lietuvju su-

Maršalys īstaigos greičiausiai
 pateiktys vaidins tokį pat
 vaidmenį, kaip Serbijotoje
 generalinėje gubernatūroje
 prietinių gyventojų atstovai
 lokalinėje administracijoje.
 Reicho komisaras "Ostlan-
 dui" kol kas reziduoja Kau-
 nas, tačiau vėliau jis persikel-
 sias į Rygą. Lietuvai ir Lat-
 vijai jis jau paskyrė genera-

“Ryšium su greit žygiuo-
 ančia vokiečių kariuomene
 Ukraina kyla klausimas,
 kaip manoma politiskai
 įvairkyti šį sritis. Nežiurint
 to, kad Ukraina tiktai tarp
 1917 ir 1921 metų vedė sun-

ima, po to kai ji 17-tam
imtentyje buvo Maskvos
žabkariauta, tuo tarpu kai
baltijos valstybes išbuvo
epriklausomos 20 metų, vis
lėl to Ukrainoje liko stiprus
nacionalizmas. Iki pat pa
kutinio laiko vokiečiai ši
kraštiečių nacionalizmą
lalaiki ir visokeriopai rėmė.
okių budu buvusios Rytų

bē, kur paskelbē krasto sa-
vistumā ir nepriklausomy-
mos valstybēs, gyvušius
1920–1940 metais, dabai
jau nebeegzistuoja. Kaip
pranešama iš Lietuvos, vy-
riausybė atsitatydino po ei-
lės bergždžių derybų su
Reicho komisaru Lohse-
Drauge su šita vyriausybė
išnėšyta paskutinė institucijai
iš, kuri primena Lietuvos sa-

ja, kuri pārmēģina Lietuvas sa-
vistovumā. Sykiu praneša-
ma īs Kauno, kad ten uz-
drausta iškabinēti geltonā
žālia-raudonā vēliavā, kuri
pyra Lietuvas laisvės simbo-
lis. Taip pat uždrausta groti-
nar giedoti tautos himnā.
(Draudē ir bolševikai. —
"Kel" redakcija.)

"Vyriausybės susidūrė dar antra karo diena, kai Lietuvos kariuomenė, kuri pereitais metais buvo įjungta į rusų armiją, susijungė su vokiečiais kovoję prieš Rusiją. Buvęs Lietuvos pasiuntinys Berlyne, ministris Skirpa, negavo progos nuvažiuoti iš Berlyno į Kauną ir kaip vyriausybės šefas buvo pakeičiamas ministras, pirmą kartą

tas ministras pirmininkas Ambraziejus. Naujoji vyriausybė pasūtė telegramus Reicho kancleriui Hitleriui ir prašė jo pripažinimo. Kai Reicho komisaras atvyko Kauną, vyriausybė pralėdė su juo derybas, tačiau pasėkos buvo neigiamos. Vyriausybės paskutinis žyris buvo vainiko uždėjimas Nežinomojo kareivio kapo prieš Karo Muziejų Kaune. Tai įvyko tuo laiku, kai vokiečių kareivis šalinio Klaipėdos varda nuo paminklų. Tas pavadinimas, ten jau nebetiko, nes Klaipėda 1939 metais buvo prijungta prie „Vokietijos“.

Kitas švedų laikraštis, „Svenska Dagbladet.“ rašo iš Berlyno: „Lietuvos nacionalinė vyriausybė, susitvėrusi birželio 23 d., vakar (rugpjūčio 10 d.) atliko žygį, kurį reikia laikyti paskutiniu vyriausybės veiksmu. Tasai veiksmas buvo – išklimbinas vainiko uždejimas ant Mežinomojo Kareivio kapo kalne. Nuo tos valandos nebėgzistuoja jokia Lietuvos vyriausybė. Po vokiečių pareidymo Lietuvos autinė vėliava, tautos himnas ir tt. tuo tarpu savaime

"Nors Lietuvos nacionalinė vyriausybė pasitraukė nuo scenos, vis tik bendradarbiavimas tarp vokiečių omisariato ir lietuvių sluoksninių vykdomas. Lietuvos žinovų grupė bendradarbiauja su administracijos darbe, vykdomame generalinio komisaro Dr. Rentelno, kuriam

...išchod komisaras Lohse pa-
dėdė aukščiausią adminis-
tracijos vietą Lietuvoje.
Tada Dr. Rontelnis paėmė iš
Lietuvos vokiečių ir esąs ge-
nus. „Stockholm Tidningen“ iš-
sprendė rašo: „Naujoji Lie-
tuvos nacionalinė vyriausy-
bė, kuri susitvėrė Kaune
vokiečių įėjimą į šį

“Tokia nepriklausomybė, kurios tikėjosi lietuviai, išsivadavę iš komunizmo matomai neįeina į vokiečių planus dėl Pabaltijo atstatymo; kiekvienų atvejų,—bent kol tęsiasi karas. Bendrai atrodą, kad norima surasti kitokių problemų išsprindimui, negu karo, negu mažųjų valstybių sistema, kuri tapo sovietų imperializmo auka.”

Ryšiūm su švedų laikraš-
tių pranešimais apie Lietu-
vos himno uždraudimą ten
ka pastebėti, kad iki pasku-
minių dienų bent per Kau-
no radijo stotį himnas buvo
kas vakarą grojamas, pasi-
paigus programai.

Lietuvos vyriausybės pasi-
 raukimą lig šiol negauna-
 me. Per Kauno radikalų rūpi-
 nių 3 d. tebuvo duotas praneši-
 mas, kad Dr. Ambrzevi-
 čius buvo priimtas vokiečių
 generalinio komisaro Dr.
 Gentelno. To pranešimo
 draudžio buvo pasakyta,
 kad generalinis komisaras
 priėmė dviem grupėm
 grupę lietuvių, kurie, bol-
 ševikams pasitraukus, pa-
 sėmė į savo rankas valdžią.
 Tai to pranešimo taip pat aiš-
 kina, kad Dr. Ambrzevi-
 čius pasiteiravęs, kokių bu-
 ū ir kokia forma vyks Lie-
 tuvos vyriausybės bendra-
 turbiavimas su vokiečių
 valdžiomis. Kokios yra mini-
 mo pasimatymo pasekmės,
 nežinia neturima.

Svedu laikraštis "Aftonbladet" pranešė, kad Lietuvos vyriausybė esanti paleidusi ir, kad Dr. Renteln, voječių generalinis komisaras Lietuva, sudares kažkokį administracijos komitetą, kurį sudarys septynių asmenų komisija sekijų. Pasak laikraščio, administracinės-politinės sekijos šefu esąs paskirtas gen. P. Kubiliūnas; šio komiteto funkcijos ekonominėse sekijoje pavestos prof. V. Jurgučui; buvęs šios sekijos ministris inž. A. Germanas paskirtas susi-

Tuo tarpu "Dagens Nyheter" iš Berlyno praneša, kad naujoji administracija Lietuvoje esanti suskirstyta į 6 apskrives, kurios maždaug atitinka senosios Lietuvos valdymo teritorijas. Kaune esą minimi lietuvių vardai, kurie skaičiuojami tu pastu dabai prarasti. Nei vieno iš paminėtų lietuvių vardų, kurie skaičiuojami tu pastu dabai prarasti. Nei vieno iš paminėtų lietuvių vardų, kurie skaičiuojami tu pastu dabai prarasti.

sto Istorija. Pagal A B Schnitzerį
utaisė šernas. Aprašo, kokių būdu
onės rašyti išmoko, kokių būdu iš-
ho sau rašta kiekviena žmonių tau-
ai. Chiango. 1995 m. 204 p.

A. Kirchenšteinas (tas pa-
reigas bolševikų okupacijos
metu Lietuvoje ėjo J. Palec-

kiš) pasodintas ī Rygos ka-
lējima. Jis kartu su kitais
latviu bolševikais norējes
bēgti Maskolijon, bet pake-
tiui jī īs automobilio īsmetē.
Girdi, automobilin eša svar-
biau paimti jaunesnī jī tin-
kamesnī žmogu. Tokiu bu-
dūmā Latvijos Paleckis atsidu-
rē paplentēje, kur buvo su-
mintas ir atvežtas ī Ryga.

Californijos pakrašty pe-
reitą savaitę Amerikos arti-
erija bandė šaudyt į taikini

ant jurių iš 16 colių armotų, kurių vamzdžiai turi 68 pėdas ilgio ir sveria 2,000 svarų šoviniiais už 35 mylių. Įtaikiny buvo padarytas 4 pėdų pločio ir tokio pat aukščio, tai yra toks, kaip vidutinio stalo lenta. Iš 14 šuorių, du pataikė tiesiai į taikinio vidurį. Šeši visai arti, o kiti šeši kiek toliau.

Juoda stora linija per Atlantą parodo, kuriuo keliu yra manoma siųsti Amerikos pagalbą Rusijai. Tas kelią ams aplink Afriką ir į Persiją (Iraną). Ant to kelio vokiečiai jau nu- skandino du Amerikos laivų, viena Atlantą, antro Paudonai, Jūrų

galicijos atskyrimas nuo li-

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

IDOMIOS DISKUSIJOS SU KATALIKAIS APIE KARMELITUS.

Chicago, Ill.

Šiomis dienomis man teko būti viename šeimyniška-me pokilyje. Šeiminkas, visi svečiai ir visos viešnios buvo katalikai, tikri romiški katalikai, tokie, kurie skaito Marijonų leidžiamą "Draugą" ir kitus katalikiškus laikraščius. Jų tarpe aš buvau kaip ir atskaičius, nes aš dalykus kitaip suprantu, negu tikrieji Romos katalikai.

Cia nesvarbu, kurioje parapijoje tas pokylis įvyko ir kokia proga jis buvo surengtas. Svarbu tik buvusios tenai idomos diskusijos, tat apie jas ir terašysiu.

Viena moteriškė, pusėtina davatka, užsiminė apie "Draugą" tilpusį kun. J. Prunskio straipsnį apie basųjų karmelitų gyvenimą. Pasirodė, kad daugelis tų straipsnį buvo skaitę ir visi skaitūsieji buvo susižavėję tais basais karmelitais.

Tai tikri šventieji ant žemės!

Kokia tai Dievo meilė dega tuose vienuoliuose!

Leisti save plakti, save mindžioti, prašyti veidmūšio, — koks tai nusizėmimas ir savęs atsižadėjimas!

Jie padaro da daugiau, negu reikia, kad šventu tapti.

Tokie ir panašūs komplimentai liejosi basiokų garbei.

As savo nuomones pareiškimu nesiskubinau, nes žinojau, kad mano nuomonė netiks į toną. Nenorėdamas nuotaikos gadinti, tylėjau. Bet vienas svečių panorėjo, kad ir aš savo žodį tarčiau. Atsikreipęs į mane jis ir sako:

Nikodimai, ko tu tyli? Pasakyk, ką tu manai apie basuosius karmelitus?

Tada aš pasidrausinau ir drebletelėjau:

—Aš už tų basiuokų nuopelnus neduočiau nei sudulio cento.

Aišku, kad tuo pasakymu aš kaip su yla kiekvienam bastelėjau. Visi įsmeigė akys į mane. Tuoj atsivėrė ir jų burnos:

Jau nuo senai išrodei, kaip šiaudinis katalikas, o dabar tai pasirodė, kaip raudonas bolševikas.

—Ir iš kur tiek puikybės prisirėbei, kad taip kalbi? —Ar Dievo nebijai, kad taip žemini jo tarnus?

Tokiomis ir panašiomis pastabomis akėjo mane.

Bet atsirado ir šaltesni. Vienas prabilo taip:

—Neįsiseikime, išgirdę skirtingą nuomonę. Laiko turime. Paprašykime brolio Nikodimo išaiškinti savo nuomonę plačiau.

Šeiminkas sumanymui pritarė. Visi svečiai ir viešnios taipgi smalsavo, kaip aš savo nuomonę pateisinsiu. Kai kurie, žinoma, tikėjosi galėsiai mane sukritikuoti. Viena davatkų atsikreipė į mane ir sako:

—Kad karmelitų nuopelnus tu žemai statai, tai mažda bėda. Gana to, kad Dievas juos aukštai stato.

—Basųjų karmelitų cnatas ir nuopelnus niekais laikau ne dėl to, kad taip man išrodo, o dėl to, kad tokiais jie yra Kristaus mokslo ir sveiko proto šviesoje. Kristus neskelbė atsisikimo nuo pasaulio. Nei gi savo pavyzdžiu jis rodė, kad reikia skirtis nuo pasaulio ir slapstytis vienuolynuose. Toliau, Kristus nereikalavo celiba-

to, nereikalavo susilaikyti nuo mėsos, nereikalavo kad save plaktumėm. Mes geriausia Dievui įtiksimė tada, kai vykdysime tai, ką Kristus mokė, o ne tai, ką karmelitai ar kitokie fanatikai prasi-mano.

—Bet karmelitai ir vykdo tą, ką Kristus mokė: o kad dar labiau Dievui įtikti, tai užsideda dar didesnį kryžių nešti. — pastebėjo man vienas tretininkas.

—Aš pradėjau jiems aiškinti: —Pastaba labai gera. Ačiu. Tretininko pastaba duoda mums progos pamatyti, kurių kryžius sunkesnis: pasauliečių ar vienuolių? Žiūrėkime. Basųjų karmelitų gyvenimą, kaip žinome, aprašė kun. J. Prunskis. O ar atsimenate, kad tas pat kunigas tame pat "Drauge" neseniai aprašė apie vieną geležies fabriką, kur tan- kus išdirba, ir apie Chicagos garšiasias skerdyklas?

—Atsimename! — kaip vienu balsu tarė visi.

—Labai gerai, — sakau. — Jūs gerai atsimenate, kokios tame fabrike ir tose skerdyklose darbininkų sąlygos. Tame fabrike karštis siekia 140 laipsnių. Darbininkai dirba nuogi. Nuo karščio jų padai skyla. Kaitra spaudžia čiuuriais darbininko prakaitą. Tame pragare darbininkas turi išdirbti devynias ir daugiau valandų. O skerdyklose darbininko darbas savotiškai sunkus. Na, tai dabar sugrįžinkime geležies fabrikai ir skerdyklų darbininko gyvenimą su gyvenimu basųjų karmelitų. Katrų kryžius yra sunkesnis: tu darbininkų, ar basųjų karmelitų?

—Tai ištikrųjų idomos palyginimas, — tarė šeiminkas.

—Aš jau senai dirbu skerdyklose ir gerai žinau tenyškų darbininkų darbo sąlygas, bet man niekad nebuvo parėjusi mintis palyginti savo gyvenimą su vienuolių gyvenimu, — tarė viena davatka.

—As toliau dalyką aiškinau:

—Darbininko kryžius yra tikras kryžius, toks koks buvo ir Kristaus kryžius. Karmelitų gi ir kitų vienuolių ir pasaulinių kunigų kryžius tėra tik teatrališkas kryžius. Kun. Prunskis rašė, kad karmelitai mėsos nevalgo; kad tam tikrais laikotarpiais vienas iš karmelitų pietų metu užsideda ant pečių kryžių, o ant galvos erskiečių vainiką ir taip stovi valgomajam kambary, kai kiti pietauja. Ar tai ne teatras? Arba po pietų, kai kurie vienuoliai įsėina iš valgomosios ankščiau, sugula ant tako, o kiti per juos žergia. Tuo, girdi, ugdo nusizėminimo jausmą. Ar čia ne teatras? Arba vėl, esąs toks paprotys, kad vienas vienuolis eina pro kitus, susėdusius, ir prašo smugio veidan. Tie ir užgauna jam per veidą. Pasvarstykite, ar galima tokiomis "sorkėmis" įtikti Dievui, ir ar ištikrųjų galima tokiomis veiksmais jaustis tikrai įžeistui ir kentėti pažeminimą? Visai ne. Ką reiskia tos karmelitų "sorkės", palyginus su mūsų darbininkų gyvenimo tikrais sunkumais ir smugiais?

—Aš mačiau, kad daugelis iš svečių ir viešnių linko su manim sutikti ir laukė progos savo nuomones pareikšti. Tada aš nutilau ir veik vityti savo pastabas daryti. —Nikodimas ne tuščius

dalykus, o tikrą tiesą saką, —pareiškė šeiminkas.

—Ištikrųjų taip yra. Mums darbininkams nereikia nei plaktis, nei kryžiaus ant nugaros dėtis, nei gultis ant tako, nei prašyti smugio veidan, kad kantrybės ir pažeminimų mokytis. Kryžius nuo mūsų pečių nenukrinta, o tikrų nemalonumų tai ant kiekvieno žingsnio, — tarė viena darbininkė.

—Kiek tai reikia kantrybės, kol mes darbininkai rytais prisikimšusiuose street-kariuose nusidanginame darban! Ta pati kamšatis grįžtant iš darbo. O darbe? Jau pats darbas vargina, o be to kiek ir ko reikia prisiklausyti nuo boso ir boselių, nuo grubjoniškų draugų darbininkų! —tarė kitas darbininkas.

—Taip, mes darbininkai tikra vargą vargstame tikrą kryžių nešame. Musų gyvenimo smugiai skaudžiai užgauna ir musų kūną ir musų jausmus. O vienuoliai su savo visokiais išmisiais, tai ištikrųjų tik teatrą lošia ir daugiau nieko.

Buvo ir kitokių nuomonių. Po to vienas iš svečių pastatė klausimą.

—Kun. Prunskis savo raš-te apie karmelitus įrodinėja, kad tie vienuoliai savo griežtų gyvenimų parodą išlepusiems šio amžiaus žmonėms, jog žmogus gali rasti pastovią laimę daug aukštesniuose dalykuose, negu tarnauti kuno pageidimams. Kažin, ar tai taip gali būti?

Tą dalyką aš šitaip aiškinau:

—Jie išlepusių kapitalistų ir buržujų negali pamokyti sunkus ir vargingas jų išnaudojamų darbininkų gyvenimas, tai ko jie gali pasimokyti iš karmelitų sorkių? Be to, mūsų pasauliniai kunigai yra labiausiai išlepti buržujai! Ir jie geriausia pažįsta karmelitų gyvenimą. O ar tie kunigai pasimokino iš karmelitų gyvenimo? Visai ne. Kunigai aplanko karmelitų vienuolyną, gauna atminčiai jų botagėlį, kuriuo jie plakasi, o sugrįžę į savo puošnias klebonijas, lupa žmones po senovei ir veda lepy buržujišką gyvenimą. Tai kaip galima tikėtis, kad pasauliniai buržujai ir kapitalistai pasektų karmelitų pavyzdį?

Su ta mano nuomone visi sutiko.

Galų gale aš dar pasakiau: matot, dabar kaip yra klaidinga manyti, kad vienuoliai veda vargingesnį ir šventesnį gyvenimą negu mes darbininkai.

Tuomi diskusijos ir baigėsi.

Kovas.

APIE URUGVAJAUS LIETUVIŲ KULTūros DRAUGIJĄ.

Ji nėra nei "komunaciška," nei "smetoniška."

Gerb. "Keleivio" Reikacija:

Skaitant Šiaurės Amerikos lietuvių spaudą, ypač demokratine, teko užkūti korespondenciją iš Urugvajaus, kuriose sakoma, kad Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugija, Urugvajus-Lietuva, esanti kokių tai "komunacių" draugija, gi čia, Urugvajaus lietuvių kolonijoje išeinantis komunistų dvisavaitraštis "Darbas," šią draugiją kitaip nevadina kaip "smeton-nacių" draugiją.

Siedu dviejų ekstremų ("kairiojo" ir "dešiniojo") primetimai, prieštarauja vienas antram, aiškiai pasako, kad draugija Urugvajus-Lietuva nepriklauso nei vienam iš dviejų, bet yra demokratiniui kultūrinė lietuvių organizacija, kurios Centro valdyboje daugumo figūruoja socialistinių pažiūrų lietuvių veikėjai, priklauso Socialistų Partijai jau po keholiką metų.

Nesileisdami į polemikas su laisvės priešais — fašistais ir stalinistais — norime paaiškinti skaitančiajai lietuvių visuomenei, kad Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugija, Urugvajus-Lietuva, yra vienintelė lietuvių draugija Urugvajuje, turinti asociacijos ir juridinio asmens teises, kaip kultūriniai demokratiniai veikiantieji lajai demokratinei šios šalies santvarkai organizacijai pripažinta Urugvajaus Respublikos prezidento ir Švietimo ministerio parašais 1941 metų gegužės 2 d., pirmojo vietoj stato kultūros darbą, gina Lietuvos laisvę bei nepriklausomybę, kurią patys pirmieji yra paskelbę savo deklaracijoje Lietuvos socialdemokratams, kurie ir šiandien patys pirmieji pelty į petį stoja už nepriklausomą — laisvą — demokratine Lietuvos respubliką, valdoma pačių lietuvių, bet ne Maskvos, ne Belyno ir ne Romos.

Socialdemokratams valdant Viėną, prof. Leonas nės ir ne socialdemokratas, gyvė iš Vienos žurnale "Kultura" yra rašęs, kad kas be vadintų Viėną raudonąja, bet jis ją vadinas gražiaja.

Mes taip pat manome, kad Lietuvą, kaip smulkų ukininkų ir pramoninkų kraštą, valdomą socialdemokratų (jei juos balsavimo keliu išrinktų Lietuvos liandis), taipgi būtų galima vadinti gražiaja, nes socialdemokratai patys pirmieji yra paskelbę savo deklaracijoje Lietuvos socialdemokratams, kurie ir šiandien patys pirmieji pelty į petį stoja už nepriklausomą — laisvą — demokratine Lietuvos respubliką, valdoma pačių lietuvių, bet ne Maskvos, ne Belyno ir ne Romos.

Socialdemokratams valdant Viėną, prof. Leonas nės ir ne socialdemokratas, gyvė iš Vienos žurnale "Kultura" yra rašęs, kad kas be vadintų Viėną raudonąja, bet jis ją vadinas gražiaja.

Mes taip pat manome, kad Lietuvą, kaip smulkų ukininkų ir pramoninkų kraštą, valdomą socialdemokratų (jei juos balsavimo keliu išrinktų Lietuvos liandis), taipgi būtų galima vadinti gražiaja, nes socialdemokratai patys pirmieji yra paskelbę savo deklaracijoje Lietuvos socialdemokratams, kurie ir šiandien patys pirmieji pelty į petį stoja už nepriklausomą — laisvą — demokratine Lietuvos respubliką, valdoma pačių lietuvių, bet ne Maskvos, ne Belyno ir ne Romos.

Todėl bolševikai, negalėdami pakeisti lietuvių socialdemokratų tokios gražios veiklos už Lietuvos išlaisvinimą, ironiškai pasityčio-davo: "Dirbkite, dirbkite, vyručiai, kai Lietuva išlaisvinsite, tuomet ateis koks nors Smetona ar Voldemaras ir jums po kaklu pakis peilį ir kibirą!" (kraujui nuleisti!)

Užjausdama socialdemokratų, Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugija, Urugvajus-Lietuva, yra įsitikinusi, kad rimtas kultūros darbas yra ir bus tęsimas tos kovos, kurioje mirė ir gal dar mirs socialdemokratai. Turėdama savo salioną vaidinimams, šokiams, garsiakalbių paskaitoms, knygyną, etc., ši organizacija toliau vis labiau plečia švietimo ir kultūros darbą. Ateinančiais metais ji yra pasiryžusi atidaryti lietuvių kalbos kursus. Jau yra pradėtas organizuoti lietuvių choras, kuris žada transliuoti lietuvių dainas visam pasauliui iš Urugvajaus radijo stočių ir ruošti koncertus lietuvių ir kitataučių publikai. Tatai turės didelės reikšmės lietuvių kultūros ugdymui ir parodys tos kultūros ypatybes kitataučiams.

Plėsdama savo veiklą, draugija Urugvajus-Lietuva vis didesnės paramos susilaukia ne tik iš lietuvių visuomenės, bet taip pat ir iš Urugvajaus Socialistų Partijos, nes tos partijos nariai — intelektualai (universiteto profesoriai, rašytojai ir studentai) sužavėti mūsų pasišventimu visuomenės švietimo darbu, yra jau pasižadę į skaityti mokslinio, politinio ir visuomeninio pobūdžio paskaitas kiekvieną sekmadienį draugijos parngimų salione.

Turėdama skaityklą, draugija nori turėti kuo daugiau lietuviškų knygų ir laik-

dinti gražiąja, nes socialdemokratai pasižymi tolerancija, ir teisingu administravimu krašto reikalų.

Tolerancija ir teisingas administravimas išugdė gyventojuose sąžiningumą ir pasitenkinimą savo krašto vyriausybe, subrolina ir sujungia tautą kurybiniam darbui be bizuno ir be teroro.

Kas gi galėtų primesti socialdemokratijai, kad jiniai kada nors ir kur nors būtų norėjusi paversti bažnyčias arklydėmis, būtų šaudžiusi ar persekiojusi kunigus ir visus kitus ne socialdemokratiškai mąstanciuosius, arba kad administruodama piliečių reikalus ji būtų įsigijusi sau palvarkus, namus ar kitokiomis korupcijomis pasišėmėjusi?

Tie, kurie žino, kad mokslas ir bet kokia reali žmonių pažanga yra įmanoma ne žmones šaudant, bet tik-tai sąžiningai elgiantis su savo krašto gyventojais, tie žino (o kurie dar nežino, tai turėtų žinoti), kad patys pirmieji kovoja už visų politinę, tikybinę ir visuomenišką veikimo laisvę tikrai socialdemokratams, iki šiai dienai nesutepę savo rankų savo politinių priešininkų krauju nei jų terorizavimu. Greičiau jie patys nukencia už kitus. Žudė juos caras, žudė bolševikai, žudė Mussolinis, Hitleris ir, tuos duslojus pamėgdžiavęs, musis-kis Antanas Smetona yra nemažai kraujo nulijęs Lietuvos socialdemokratams.

Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugija, Urugvajus-Lietuva, nors ir nėra politiškai socialdemokratinė, bet ji randa reikalingu vertinti ir gerbti socialdemokratinį judėjimą, pilną idealizmo ir pasiaukojimo už tautos gerbuvį, ir didžiuojasi savo nariais, kurie nors ir yra savo daugumoje politiškai buvusio Smetonos režimo priešininkai, net politiniai emigrantai — socialdemokratų, vistiek neapleidžia savo tautos. Kad ir pačiais kritiškiausiais momentais jie nesivaduoja politiniu kerštu, bet visi dirba mūsų tautos gero-vei. Kai kurie jų supažindina ir Pietu Amerikos gyventojus su lietuvių tautos vertybėmis, rašinėja vietinėje ispanų spaudoje straipsnius apie Lietuvos praeitį, apie Lietuvos nukentėjimus, apie lietuvių neslaviškumą ir apie lietuvių troškimą turėti savo nepriklausomą demokratine Lietuvos valstybę.

Todėl bolševikai, negalėdami pakeisti lietuvių socialdemokratų tokios gražios veiklos už Lietuvos išlaisvinimą, ironiškai pasityčio-davo: "Dirbkite, dirbkite, vyručiai, kai Lietuva išlaisvinsite, tuomet ateis koks nors Smetona ar Voldemaras ir jums po kaklu pakis peilį ir kibirą!" (kraujui nuleisti!)

Užjausdama socialdemokratų, Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugija, Urugvajus-Lietuva, yra įsitikinusi, kad rimtas kultūros darbas yra ir bus tęsimas tos kovos, kurioje mirė ir gal dar mirs socialdemokratai. Turėdama savo salioną vaidinimams, šokiams, garsiakalbių paskaitoms, knygyną, etc., ši organizacija toliau vis labiau plečia švietimo ir kultūros darbą. Ateinančiais metais ji yra pasiryžusi atidaryti lietuvių kalbos kursus. Jau yra pradėtas organizuoti lietuvių choras, kuris žada transliuoti lietuvių dainas visam pasauliui iš Urugvajaus radijo stočių ir ruošti koncertus lietuvių ir kitataučių publikai. Tatai turės didelės reikšmės lietuvių kultūros ugdymui ir parodys tos kultūros ypatybes kitataučiams.

Plėsdama savo veiklą, draugija Urugvajus-Lietuva vis didesnės paramos susilaukia ne tik iš lietuvių visuomenės, bet taip pat ir iš Urugvajaus Socialistų Partijos, nes tos partijos nariai — intelektualai (universiteto profesoriai, rašytojai ir studentai) sužavėti mūsų pasišventimu visuomenės švietimo darbu, yra jau pasižadę į skaityti mokslinio, politinio ir visuomeninio pobūdžio paskaitas kiekvieną sekmadienį draugijos parngimų salione.

Turėdama skaityklą, draugija nori turėti kuo daugiau lietuviškų knygų ir laik-

1941 -- Spartuoliai

Gėitam šiltes paaukimui,

jaunas ar senas dabartinei

tautos pagaliai vienodai ban-

do padaryt savo dalį apsau-

gos. Lipant iš savo algos, pi-

nigai gausiai plaukia ir tau-

pymo praktika yra labiausiai

gyvinga, kuri kartu saugoja ir

mūsų visų ateitį, laimingumą ir

laisvę. Tad prisidėkit prie tų

milijonų protaujančių savo Val-

stiečių, kurie tarnauja taupy-

dami reguliariai.

Naudojkitės viena ar abiem šių metodų, bet —

taupyk savo pinigus arčiausioj Mutual Savings Bankoj.

DABAR GALI TAUPYTI

DVEJOPAI.

1. Padėdant i Mutual Savings

Bankas — kur jus pinigai auga

nuosimčiai. Visi įdėliai ap-

drausti, galit issimti pinigus

bile reikale.

2. Perkant Defense Savings

Bonds ir Stamps, Jus Mutual

Savings Bankas su pasidžia-

vimu kooperuoja su Valdžia,

be uždarbo ar dovana, kad

pagelbėt jums taupyti dėl ate-

ties saugumo tavo šalies. Už-

eikit norint smulkesnių pa-

aiškinimų.

Mutual
Savings
Banks

of Massachusetts

125th Anniversary

OF MUTUAL SAVINGS

BANKING IN AMERICA

dami pakeisti lietuvių socialdemokratų tokios gražios veiklos už Lietuvos išlaisvinimą, ironiškai pasityčio-davo: "Dirbkite, dirbkite, vyručiai, kai Lietuva išlaisvinsite, tuomet ateis koks nors Smetona ar Voldemaras ir jums po kaklu pakis peilį ir kibirą!" (kraujui nuleisti!)

Užjausdama socialdemokratų, Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugija, Urugvajus-Lietuva, yra įsitikinusi, kad rimtas kultūros darbas yra ir bus tęsimas tos kovos, kurioje mirė ir gal dar mirs socialdemokratai. Turėdama savo salioną vaidinimams, šokiams, garsiakalbių paskaitoms, knygyną, etc., ši organizacija toliau vis labiau plečia švietimo ir kultūros darbą. Ateinančiais metais ji yra pasiryžusi atidaryti lietuvių kalbos kursus. Jau yra pradėtas organizuoti lietuvių choras, kuris žada transliuoti lietuvių dainas visam pasauliui iš Urugvajaus radijo stočių ir ruošti koncertus lietuvių ir kitataučių publikai. Tatai turės didelės reikšmės lietuvių kultūros ugdymui ir parodys tos kultūros ypatybes kitataučiams.

Plėsdama savo veiklą, draugija Urugvajus-Lietuva vis didesnės paramos susilaukia ne tik iš lietuvių visuomenės, bet taip pat ir iš Urugvajaus Socialistų Partijos, nes tos partijos nariai — intelektualai (universiteto profesoriai, rašytojai ir studentai) sužavėti mūsų pasišventimu visuomenės švietimo darbu, yra jau pasižadę į skaityti mokslinio, politinio ir visuomeninio pobūdžio paskaitas kiekvieną sekmadienį draugijos parngimų salione.

Turėdama skaityklą, draugija nori turėti kuo daugiau lietuviškų knygų ir laik-

raščių, ir įvairiausių tenden-cijų, nes pažinti "savųjų" ir "svetimųjų" galvojimą yra būtina reikalinga, jei norime, kad lietuvių tauta būtų ne trumparegių tauta.

Butume labai dėkingi, jei draugija nuolat galėtų turėti savo skaityklą "Keleivį" ir kitus Šiaurės Amerikos lietuvių laikraščius, draugijai apmokant tik pašto išlaidas.

Laukdami paramos, pasi-liekame jus labai gerbianti Draugijos valdybos vardu:

Julius Lazauskas, pirm.,
Bronis Steponis, sek.,
Juozas Babilius, izdin.

Draugijos adresas: Asociacion Cultural Uruguay-Lituania, Rio de Janeiro 87, Cerro, Montevideo, R. O. del Uruguay.

TORONTO, KANADA.

Aušros Choro koncertas.

Rugsėjo 27, atidarymui naujo sezono Aušros Choras tenguia įspūdingą koncertą su šokiais St. Agnes salėj, kampas Grace ir Dundas st.

Choras išpildys tą pačią programą, kuri taip sužavėjo publiką Kanados Lietuvių Tarybos seime, Montreale. Čia Aušros choras susilaukė gražių komplimentų net nuo paties Montreale majoro.

Visi Toronto ir apylinkės lietuviai yra kviečiami nepraleisti, šia proga įsigirsti ne tik chorą, bet, solus, duetus, ir vien vyrus dainuojant. Po šio koncerto choras vėl sparčiai pradės darbą ruošdenti priė žieminių parengimų. Jeigu mylite dainuot, ypač jaunimas, kviečiame ateit, susipažint, prisidėti prie mūsų choro. Jūs praleist linksmas valandas naudingame darbe.

Pasimatysim rugsėjo 27, St. Agnes svetainėje.

G. Yokubynaitė,
Choro sekretorė.

Čia Palaidota Prezidento Motina

Ši nuotrauka parodo Hyde Park, N. Y., episkopų kapines, kur buvo palaidota užpėreitą nedėdienį mirusį prezidento Roosevelto motina. Šitose kapinėse yra palaidotas ir prezidento tėvas, ir kiti Rooseveltai.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Maikie, kaip tu daug žinai, tai pasakyk man, kodėl lietuviški bulševikai Amerikoje renka aukas raudonai armijai. Argi Stalino valdžia jau bankrut?

—Argi tu, tėve, nežinai, kad bulševikai iš aukų gyvena?

—Ale dabar jie renka ne sau, bet Stalino vaikui.

—Jeigu jie prašytų sau, tai niekas jiems neduotų; o kai prašo raudonai armijai, kuri kovoja su Hitlerio užpuolikai, tai ne vienas lietuvis išmeta dolerį.

—Na, tai pasakyk, Maikie, iš ko Bimbos pakalėnija gyvena? Jeigu Amerikoje nebutų lietuvių, tai nebūtų ir „Bimbos pakalėnijos“.

—Aš, Maikie, cekavas žmogus noriu viską žinoti. Tai sykių nuėjau ir Bimbos atsiprašant prakalbėjusi pasiklausyti. Ji labai pikta tada plūdo „Keleivį“. Sako, jo redaktorius yra kapitalistas, pinigų turi prisikrovę kaip išieno ir darbininkų reikalai jiems nerūpi. Ale kaip aš žinau, Maikie, tai „Keleivis“ niekad aukų sau nerenka, o Bimbos gazietė be almužnos nei vieto. Ir jos praisas yra daug didesnis kaip „Keleivio“. Taigi pagal mano rėkondą, vaikie, ne „Keleivis“ yra darbininkų išnaudotojas, ale Bimbos „Laisvė“.

—Tas tiesa, tėve.

—Orait, Maikie, jeigu tu pripažįsti man teisybę, tai aš noriu ir daugiau kalbėt. Aš jokių spasabų negaliu išfigūruoti, koks musų tautai pažitkas iš komunistų? Jie paškudija Lietuvos vardą, paškudija visus musų veikėjus, o giria tik žydus ir maskolius. Bet kai jiems reikia pinigų, tai jie neina pas žydus nei pas maskolius, ale lenda prie musų žmonių. Kai maskoliai užėmė Lietuvą, tai Bimba surengė džiaugsmo miuną ir ant stėčiaus soko kazokų su prisiduskom. Siunte Stalinui pasveikinimo tiligramas. Na, o ką tie raskibi davė musų Lietuvai? Spėdė visą duoną ir išveže visus tavarus, o kai dabar turejo bėgti, tai paliko tik savo uteles guoliuose. Gazietos rašo, kad lietuviai dabar turi su verdanciu vandeniu pikinti ir su degancia siera rukyti tas auzas, kur Stalino vaikas stovėjo.

—Skatėian ir aš apie tai, tėve.

—Matai, Maikie, kad aš nemeluojau.

—Bet tu, tėve, nekalkėk tokių dalykų komunistams, nes jie gali tave nulinciuoti taip kaip Trockį nulincioavo.

—Maikie, už teisybę aš nebūčiau ir galvą padėt. Juk už teisybę ir šventas Ciprijonas numirė. Anot to pasakymo —syki ožkai smertis!

—Bet ar tu manai, tėve, kad vokiečiai, kurie dabar užėmė Lietuvą, bus geresni už bulševikus?

—Maikie, aš vokiečių irgi nemyliu. Ale aš tau pasakysiu tiek, kad vokiečiai nors uteliu nepalikis Lietuvoje, kaip jie išeis. Jie da iškasavos ir tas, kurias bulševikai paliko. Tu, Maikie, Amerike užaugęs, tai to nežinai, ale aš žinau. Kai mes iš po rusų valdžios bėgdavom į Ameriką, tai vokiečiai mus ir į savo žemę neįsileisdavo. Kol Tilžės pirty neįsidedavo rusiškų uteliu. Eina, budavo, paliokai iš Galicijos, eina slovakai iš Austrijos, bet juos praleisdavo be pirties; o mus, katrie tik iš po maskolius, visus grūdavo į pirtį ir spingindavo kol išdegdavo visas brudas. Drapanas sukišdavo į geležinį boilerį ir kai prileisdavo štymo, tai ir glindos išdegdavo. Taigi aš rokuoju, Maikie, kad vokiečiai dabar taip padarys ir su visa Lietuva, ba rusiškų uteliu jie nemylė. Tai nors tiek bus pažitko.

—Sitokių dalykų aš nežinojau, tėve.

—Aš tau ne syki sakiau, Maikie, kad senas žmogus daugiau žino, ba ilgiau ant svieto gyveno.

KAUNO RADIO STOTIS DUODA KONCERTUS.

Kauno radijo stotis girdima 1950 metru ilgumo bangų. Kauno radijas veikia 6 val. ryto iki 22 val. 30 min. Pertraukos buna nuo 8 val. ryto iki 12 val. ir nuo 15 val. iki 16 val. Specialinių pranešimų iš Lietuvos gyvenimo didama mažai. Tačiau gana daug transliuojama lietuvių muzikos ir dainų. Radiofono orkestras, diriguojamas Lechavičiaus, groja kas dieną. Eltos informacijos daugiausia pakartojama vokiečių telegramų agentūros DNB žinias. Be to, kelis kartus per dieną Kauno radijas prijungiamas prie Vokietijos radijo „Deutschlandssender“.

—Maikie, kaip tu daug žinai, tai pasakyk man, kodėl lietuviški bulševikai Amerikoje renka aukas raudonai armijai. Argi Stalino valdžia jau bankrut?

—Argi tu, tėve, nežinai, kad bulševikai iš aukų gyvena?

—Ale dabar jie renka ne sau, bet Stalino vaikui.

—Jeigu jie prašytų sau, tai niekas jiems neduotų; o kai prašo raudonai armijai, kuri kovoja su Hitlerio užpuolikai, tai ne vienas lietuvis išmeta dolerį.

—Na, tai pasakyk, Maikie, iš ko Bimbos pakalėnija gyvena? Jeigu Amerikoje nebutų lietuvių, tai nebūtų ir „Bimbos pakalėnijos“.

—Aš, Maikie, cekavas žmogus noriu viską žinoti. Tai sykių nuėjau ir Bimbos atsiprašant prakalbėjusi pasiklausyti. Ji labai pikta tada plūdo „Keleivį“. Sako, jo redaktorius yra kapitalistas, pinigų turi prisikrovę kaip išieno ir darbininkų reikalai jiems nerūpi. Ale kaip aš žinau, Maikie, tai „Keleivis“ niekad aukų sau nerenka, o Bimbos gazietė be almužnos nei vieto. Ir jos praisas yra daug didesnis kaip „Keleivio“. Taigi pagal mano rėkondą, vaikie, ne „Keleivis“ yra darbininkų išnaudotojas, ale Bimbos „Laisvė“.

—Tas tiesa, tėve.

—Orait, Maikie, jeigu tu pripažįsti man teisybę, tai aš noriu ir daugiau kalbėt. Aš jokių spasabų negaliu išfigūruoti, koks musų tautai pažitkas iš komunistų? Jie paškudija Lietuvos vardą, paškudija visus musų veikėjus, o giria tik žydus ir maskolius. Bet kai jiems reikia pinigų, tai jie neina pas žydus nei pas maskolius, ale lenda prie musų žmonių. Kai maskoliai užėmė Lietuvą, tai Bimba surengė džiaugsmo miuną ir ant stėčiaus soko kazokų su prisiduskom. Siunte Stalinui pasveikinimo tiligramas. Na, o ką tie raskibi davė musų Lietuvai? Spėdė visą duoną ir išveže visus tavarus, o kai dabar turejo bėgti, tai paliko tik savo uteles guoliuose. Gazietos rašo, kad lietuviai dabar turi su verdanciu vandeniu pikinti ir su degancia siera rukyti tas auzas, kur Stalino vaikas stovėjo.

—Skatėian ir aš apie tai, tėve.

Kada Karas Pasibaigs Ir Kas Jį Laimės?

Situo klausimu yra visokių nuomonių Amerikoje. Vieni mano, kad jei Amerika prisidės, tai karas galės pasibaigti ateinančiais metais. Kiti gi mano, kad Amerikai prisidėjus jis galės užsitęsti kokią 10 metų, nes diktatoriai yra gerai jam pasiruošę.

Babsono statistikų biuras, kuris ekonominiais ir politiniais pasaulio klausimais yra daug geriau informuotas negu kuris nors laikraščio reporteris ar karo „ekspertas“, sako, kad karas bus nulemtas ne Viduržemio, kaip daugelis mano, ir ne Rusijos fronte, kaip bulševikai tikisi, bet Atlanto Vandenynė. Čia ji nulems Amerikos technika, neišmatuoti jos aliejaus šaltiniai, milžiniški maisto ištekliai ir kiti šalies turtais, kuriais aprūpinama Anglija. Ir jis tikrina, kad tas karas pasibaigs prieš 1942 metų žiemą, nes iki to laiko Amerikos orlaiviai bus jau suardę visas Vokietijos ir Italijos susisiekimo linijas. Taigi išeina, kad šį karą laimės Anglija su Amerikos pagalba, ir laimės ji ateinančiais metais. Well, pamatysime.

Vokiečiai Giriasi Nusikandinė 49 Laivus.
Anglai sako, kad iš viso tik 8 nusikandinti. Kai tik prezidentas Rooseveltas paskelbė, kad Amerikos karo laivai šaudys „Atlanto gyvates“ iš pamatymo, vokiečiai atsakė, kad šio grąsinimo jie nenusigąsą ir jų submarinos skandinėsios Anglijos laivus kaip skandinusios. Ir kad parodytų, jog Rooseveltas grąsinimo jie ištikrųjų nepaiso. Berlynas paskelbė, kad pereitą savaitę Atlanto vandenyne buvo nusikandinti 49 Anglijos prekybos laivai. Visi tie laivai buvo vienam konvojuje, tai yra, plaukė kruvoj, ir juos lydėję keli anglų karo laivai. Ta konvojų vokiečiai smogė iš oro ir iš po vandens. Submarinos nusikandinusios 28 laivus, o lėktuvai sunaikinę 16. Vokiečių laivai nusikandinė 5 anglų laivus, tų tarpe 3 kariuskus.

Bet anglai sako, kad vokiečiai daug perdeda. Iš viso buvo nusikandinti tik 8 laivai.

Jurinkų Streikas.
Siaurės Amerikos jurinkų unija, kuri priklauso prie Amerikos Darbo Federacijos, pareikalavo, kad ant visų prekybos laivų, kurie plaukia į karo zonas, jurinkams būtų mokamas „bonus“. Laivų kompanijos nenorėjo šį reikalavimą išpildyti, todėl jurinkų unija apskelbė streiką. New Yorke buvo jau prikrauti karo reikmenimis 3 laivai, bet dėl streiko negalėjo išeiti. Unijos sekretorius sako, kad streikas apimsis apie 20.000 jurinkų.

AMERIKOS LEGIJONO KONVENCIJA.
Pereitą nedėdienį Milwaukee mieste atsidarė 23-čia Legijono konvencija. Delegatų ir smalsuolių privaziavo apie 100.000. Konvencijai esą pasiulyta 530 rezoliucijų įvairiais klausimais.

SUSIKULĖ TRAUKINYS SU KAREIVIAIS.
Pereitą savaitę New Yorke susikulė du traukiniai. Vienas jų vežė 1.000 juodveidių kareivių iš Camp Edwards, Mass. Sužeistų nebuvo.

VOKIEČIAI PAĖMĖ AMERIKOS BOMBANESĮ.
New Yorke gauta žinių, kad Amerikoje pastatytas skraidomos tvirtovės tipo bombanėsis, motorui sugedus, buvo priverstas nusileisti Vokietijoje ir pateko į vokiečių rankas.

MIRĖ 112 METŲ VYRAS.
Šį panedėlį Anglijoje mirė Charles Arnold, kuris turėjo jau 112 metų amžiaus. Jis buvęs seniausias žmogus Anglijoje.

LENGVAS BUDAS ISMOKT ANGLISKAI.
Rankius reikalingiausių žodžių ir pasikalbėjimų, šį knyza sutaisyta taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasikalbėjimai darbo įėjant, važiuojant kur nors, nuėjus krautuven, pas daktarą pas barzdasutį, pas kraučiu ir tt. Su fonetisku ištarimu ir gramatika. Antra padidinta ir pagerinta laida. Sutaaisė St. Michelsonas. Pust. 95. Kaina 35c.

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS.
Šioje knygoje telpa daugybė naujų, labai gražių ir juokingų monologų ir deklamacijų. Visokios temos: darbininkiskos, revoliucionieriskos, politikos, humoristiskos ir laisvamaniskos. Visos skambios, visos geros. Tinka visokiems apvalkiojimams, lailams, koncertams ir tt. Antra pagerinta laida. So. Boston. 95c.

Vokiečiai Giriasi Nusikandinė 49 Laivus.

Anglai sako, kad iš viso tik 8 nusikandinti.

Kai tik prezidentas Rooseveltas paskelbė, kad Amerikos karo laivai šaudys „Atlanto gyvates“ iš pamatymo, vokiečiai atsakė, kad šio grąsinimo jie nenusigąsą ir jų submarinos skandinėsios Anglijos laivus kaip skandinusios. Ir kad parodytų, jog Rooseveltas grąsinimo jie ištikrųjų nepaiso. Berlynas paskelbė, kad pereitą savaitę Atlanto vandenyne buvo nusikandinti 49 Anglijos prekybos laivai. Visi tie laivai buvo vienam konvojuje, tai yra, plaukė kruvoj, ir juos lydėję keli anglų karo laivai. Ta konvojų vokiečiai smogė iš oro ir iš po vandens. Submarinos nusikandinusios 28 laivus, o lėktuvai sunaikinę 16. Vokiečių laivai nusikandinė 5 anglų laivus, tų tarpe 3 kariuskus.

Bet anglai sako, kad vokiečiai daug perdeda. Iš viso buvo nusikandinti tik 8 laivai.

Jurinkų Streikas.
Siaurės Amerikos jurinkų unija, kuri priklauso prie Amerikos Darbo Federacijos, pareikalavo, kad ant visų prekybos laivų, kurie plaukia į karo zonas, jurinkams būtų mokamas „bonus“. Laivų kompanijos nenorėjo šį reikalavimą išpildyti, todėl jurinkų unija apskelbė streiką. New Yorke buvo jau prikrauti karo reikmenimis 3 laivai, bet dėl streiko negalėjo išeiti. Unijos sekretorius sako, kad streikas apimsis apie 20.000 jurinkų.

AMERIKOS LEGIJONO KONVENCIJA.
Pereitą nedėdienį Milwaukee mieste atsidarė 23-čia Legijono konvencija. Delegatų ir smalsuolių privaziavo apie 100.000. Konvencijai esą pasiulyta 530 rezoliucijų įvairiais klausimais.

SUSIKULĖ TRAUKINYS SU KAREIVIAIS.
Pereitą savaitę New Yorke susikulė du traukiniai. Vienas jų vežė 1.000 juodveidių kareivių iš Camp Edwards, Mass. Sužeistų nebuvo.

VOKIEČIAI PAĖMĖ AMERIKOS BOMBANESĮ.
New Yorke gauta žinių, kad Amerikoje pastatytas skraidomos tvirtovės tipo bombanėsis, motorui sugedus, buvo priverstas nusileisti Vokietijoje ir pateko į vokiečių rankas.

MIRĖ 112 METŲ VYRAS.
Šį panedėlį Anglijoje mirė Charles Arnold, kuris turėjo jau 112 metų amžiaus. Jis buvęs seniausias žmogus Anglijoje.

LENGVAS BUDAS ISMOKT ANGLISKAI.
Rankius reikalingiausių žodžių ir pasikalbėjimų, šį knyza sutaisyta taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasikalbėjimai darbo įėjant, važiuojant kur nors, nuėjus krautuven, pas daktarą pas barzdasutį, pas kraučiu ir tt. Su fonetisku ištarimu ir gramatika. Antra padidinta ir pagerinta laida. Sutaaisė St. Michelsonas. Pust. 95. Kaina 35c.

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS.
Šioje knygoje telpa daugybė naujų, labai gražių ir juokingų monologų ir deklamacijų. Visokios temos: darbininkiskos, revoliucionieriskos, politikos, humoristiskos ir laisvamaniskos. Visos skambios, visos geros. Tinka visokiems apvalkiojimams, lailams, koncertams ir tt. Antra pagerinta laida. So. Boston. 95c.

Kaip Mes Vijom Rusų Valdžią iš Lietuvos 1905 m. KIPRO BIELINIO ATSIMINIMAI.

(Tęsa.)

Iš priežasties dabar kilusių bruzdėjimų gali iškilti didis žmonių sujudimas ir pavojus Musų valstybos sveikumui ir vienybei, todėl Aukščiausis Tėvas, Kuriam Caras tarnauja, liepia Mums visomis proto ir valdžios Musų pajėgomis stengtis greičiau išnaikinti tokius pavojingus valstijai sumišimus. Paliepę valdžioms išrasti priemones prašalinti stačiai betvarkei, užmačioms ir užpuolimams ir apsaugoti žmonėms, ramiai pildantiems gulinčias ant kiekvieno pareigas, Mes pasekmingesniais išpildymui Musų pažymėtų priemonių nurašymui valstijos gyvenimo pripažinome būtina reikalingu sujungti viršesnęs vyriausybės veiksmus. Vyriausybei į pareigą stytome neatmainomo Musų noro pildymą:

(1) Dovanoti gyventojams tvirtus pilietiškos laisvės pamatus, paremtus ant tikros ypotos neileičiamybės, laisvės sąžinės, žodžio, susirinkimų ir sąjungų.

(2) Nesuturėdami rinkimo atstovų cesorystę: Seiman, dabar pat paliepiame leisti dalyvauti Seime, kiek tat bus galima ir tą trumpą laiką prieš atstovų seiman rinkimus, ir tuos gyventojų luomus, kurie visai neturėjo rinkimo tiesų, palikdami kartu tolimesni kerojimą visuotinių rinkimų tiesų sulgy naujai įsteigtos įstatymams leisti tvarkos.

(3) Padėti kaip tvirtą taisyklę, kad ne jokis įstatymas negalėtų įgyti galės be cesorystės Seimo pritarimo ir kad žmonių išrinktieji tikrai galėtų dalyvauti Musų įstatytosios valdžios veiksmų priežiūroje.

(4) Šaukiame visus ištikimus Rusijos sunus išpildyti prieš tėvynę savo pareigas ir padėti išnaikinti šiuos negirdėtus sumišimus ir kartu su Mumis ištempti visas pajėgas atnaujinimui ramybės ir santaikos prigimtoje žemėje.

Ductas Peterhofe spalį septynioliką dieną, metuose po Kristaus gimimo tukstantis devynisimtai penktuose, o Musų valdymo vienuoliktuose.

Ant originalo nuosavia Jo Didybės ranka pasirašyta „Mikalojus“.

Pagal manifestą ne sukilusi liaudis, bet „Aukščiausias Tėvas, kuriam caras tarnauja, liepė“ carui ir jo biurokratams leisti šį manifestą. Greit ir sąmoningai buvo užmirštas generolo Trepovo — caro dešinės rankos — įsakymas dėl patronų, paruostas tai pačiai sukilusiai liaudžiai. Caras savo manifeste šaukia „visus ištikimus sunus padėti išnaikinti šiuos negirdėtus sumišimus.“ Šita caro šauksma spalį 18 d. išgirdo visi „ištikimieji sunus“ — ochrannikai ir juodašimčiai. Visoje eilėje miestų prasidėjo sąmoningai ir apgalvotai paruoštieji pogromai, inteligentijos, kitataučių ir revoliucionierių skerdynės. Tai pasakė kraštui, kad spalį dienos tik pradžia kovos su caristine Rusija. Juodašimčių puolimai, vietos administracijai padedant, tiek buvo slykštys, ir drąsus, kad sunku cionai, ypač trumpai juos apibudinti. Kaip pavyzdį tenka paminėti Tomską, kur juodašimčiai kitą po manifesto dieną, puolė miesto teatre susirinkusį mitingą. Puolė jį iš pasalų, padegė patį teatrą ir liepsnose pražudė daugybę žmonių.

Valdžios sabotazas, skerdynės ir atskiri juodašimčių puolimai, priverė revoliucinės darbininkų organizacijos revoliucijos apgynimui organizuoti savisaugos būrius.

Peterburgo darbininkų taryba spalį 19 dieną revoliucijos vardu skelbia visišką žodžio laisvę ir priverčia spalį 21 d. suteikti politiniams nusikaltėliams plačią amnestiją. Kad caro manifestas nieko nepatenkino, rodo ir tas faktas, jog spalį 26-27 dd. Kronštate prasidėjo jurininkų ir kareivių sukilimas, kurį vos ne vos pavyko numalšinti.

Peterburgo darbininkai išplėtojo didžiulę revoliucinę energiją, spalį mėnesio pabaigoje kovodami dėl politinio šalies išlaisvinimo ir lapkričio mėn. pradžioje streikuodami visą eilę streikų dėl savo ekonominės buklės pagerinimo. Šitie streikai lapkričio 2-7 d. išsiplėtojo visuotiniu Peterburgo darbininkų ekonominiu streiku, kurio vyriausias tikslas buvo — įgyvendinti 8 valandų darbo dieną. Šis streikas dėl per didelio darbininkų jėgų įtempimo ir neatsargaus jų naudojimo ne visai pasisekė. Spalį mėnesio pabaigoje prasideda revoliucinių jėgų tampsnis organizavimasis, nes tos proletarij jėgos, kurios privedė prie spalį 17 d., buvo visai neorganizotos irėjo į revoliucijos sukurį sveiko, savo klases reikalo paremto ir teisingo instinkto stumiamos. Darbininkų organizavimasisėjo su mitingų, laisvos spaudos, profesinių ir politinių organizacijų kurimo pagalba. Kiekvienas gerai suprato, kad tolimesnioji kova pareikalaus dar didesnių jėgų, geriau surikiuotų eilių ir sąmoningesnių kovotojų.

Tuo pačiu laiku, kada revoliucijos ošė,

neapleisdamos kovos lauko ir neišeidamos iš pačių kovų, skubiai tvarkėsi, caro valdžia ir visi tie, kuo tik toji valdžia rėmėsi, taip pat nesnaudė. Reakcija taip pat skubiai tvarkėsi. Spalį 29 d. įsikūrė „Rusų liaudies sąjunga“ (Sojuz ruskogo naroda), ši nacionalistinė sąjunga suvaicino nemažą vaidmenį vėlesnėse kovose. Visą sunkų reakcijos metą „ištinno ruskije“ (tikrieji rusai) buvo tie, kurie paskui davė drąsos Stolypinui per išisą eilę reakcijos metų daugeliui caro valdžios priešininkų taikyti vadinamąjį Stolyfino „galstuką“ (kartuvių kilpą) ir palaikyti tokį režimą, prieš kurio išmulintais kartuvėjų virves neįskentė neprotestavęs L. Talstojus.

Toliau po caro manifesto juodašimčiai pasižymėjo savo garsiais „žygiais“, tie „žygiai“ bašiuo aidu ir per Lietuvą nuaidėjo. Caro agentai ir rusifikatoriai Lietuvoje tyčia leido gaudus, kad ateina juodašimčiai, kurie viską savo kely naikiną ir degina. Paprastus nesiorientuojančius žmones šis gandas dideliai gąsdino. Dviejų simbolių —raudonojo ir juodojo—kova išėjo į plačiąją gyvenimo aikštę, ir nebuvo tuomet Rusijoje žmogaus, kuris nebūtų buvęs palinkęs, kad ir nesąmoningai, vieno ar kito tų simbolių pusėn. Šių kovų sukury bluko caro—Dievo pateptinio aureolė.

Prie darbo.

Kai atvykau Vilniun, jau buvo po viskam. Aukščiausi suminėti revoliucinių vietos įvykių man neteko stebėti. Miesto gyvenimas buvo jėgės ir normalės vagų: dirbtuvės ir prekybos įmonės dirbo, žmonių judėjimas gatvėse buvo didesnis nei visuomet; iš pirmo žvilgsnio atrodė, kad kasdieninis gyvenimas, eina senai praminutą taktą. Tačiau iš tikrųjų ne taip buvo. Jei gyvenimo paviršius, jo išorė, po didžiulės audros buvo kiek apsimusi, tai jo gėlmėse —jo didelės jėgų persigrupavimas, smarkus organizacinis darbas ir skaudus smulkesnių dienos interesų susidurimas.

Man pasakė, kad mieste esą daug darbo, kad man drauge su Fotografu teksią išsiti. Mažai pažinojau Vilniaus L. S. D. P. organizaciją, todėl nebuvo laimės ir nepažinojau minėto Fotografo, su kuriuo po pusvalandžio turėjau pasimatyti ir susipažinti.

Netrukus mudviem teko susipažinti. Kol jis dar nebuvo atėjęs, galvojau, kad tasai draugas Fotografas bus paniūres, rimtas ir mažai kalbus žmogus. Vaizdavaus, kad sunki bus darbo diena ir nemaloni turėsiu bendradarbi. Trumpai buvau įsivaizdavęs visus šios dienos prieš akis stovinčius sunkumus, visus nemalonumus su niekad nematytais žmonėmis ir buvau pergyvenęs baimę, kad galiu nepataikyti ir nesugebėti kaip reikiant atlikti tą darbą, apie kurį buvo kalbama; mat, niekas man jo nebuvo apibūdinęs, o klausiti kaip ir nesinorėjo, kad koks nors iš draugų neįtarytų nestugebant ar nenorint dirbti. Tačiau pirmasai su Fotografu pasimatymas dalį mano abejonių tuoj išsklaidė. Prieš mane stovėjo jaunas, lieknas, aukšto ūgio, labai malonaus veido, ilgaplaukis vaikinasis. Atmenu, kad jis buvo linksmas, draugiškas, o jo šypsena, kaip paskiau patyriau, nebuvo dirbtinė, tik tam momentui taikomas dalykas, bet nuolatinė ir pastovi jo veido ypatybė.

Nei kiek negaisindami laiko išėjom į gatvę. Draugas Fotografas trumpai nupasakojo, kad mudviejų uždavinys busias visokių skundų vietoje sprendimas ir daugiausia darbininkų su darbadaiviais taikinimas arba, ištyrus dalyką vietoje, tuojau duoti galutinį sprendimą ir reikalauti sprendimo įvykdymo. Iš Fotografo kalbos sužinojau, kad L. S. D. P. Vilniaus organizacija jau turi savo viešą biurą, kad į tą biurą plaukia šimtai skundų, kad štai mudu esame to biuro įgaliojiniai ir veikame partijos organizacijos vardu. Nustebau, kada Fotografas papasakojo man, kad štai jau kelinta diena, kai partijos biuras esą užverstas šimtais tokių bylų, kurios tiesioginiai turėtų eiti į policiją, bet pastaroji piliečių neprimanti arba sakanti jiems, kad jie dabar turį kreiptis ne į ją, bet į socialistus, kurie, girdi, viską padarysį geriau, nei policija. Policijos siūdiniai žmonių daugiausia lankęsi į L. S. D. Partijos biurą, nes musų partija geriau žinoma mieste ir esanti populiarsnė Vilniaus darbininkuose ir visuomenėje. Iš draugo pasakojimų sužinojau, kad policija nėra pašalinta ar pati pasišalinusi, bet ji tyčia nieko nedaranti, kad daugiau nepatenkintų mieste atsirasitų, kad šituo sudarytų dirbtinę netvarką ir atgrąsintų piliečius nuo revoliucijos ir sugriautų socialistinių partijų autoritetą tamsių ir nesusipratusių žmonių akys.

(Bus daugiau)

PRISIUNTE ŽINIA

Alexander Kirk, Amerikos pasiuntiny Egipte, prisiunte Washingtonan pirmuciausią žinią, kad Raudonoj Juroj fašistai nusikandino Amerikos garlaivį „Steel Seafarer“.

KRISLAI IR RAŠTAI.

Jeigu paimsite liepos 31 d. "Laisvę" ir atversite antrą puslapį, kur vedamieji telpa, jusų akys prasiplys kai perskaitysite stambesnę raidę: "Browderio Savanorių Brigada."

Tikriausiai pamanykite, kad pagaliau susiorganizavo savanoriai, panašiai kaip per Ispanijos karą, ir dabar jau tikrai vyks mylimon Rėjon. Bet kur tau! Jie labai ir labai bijo išvažiuoti iš kapitalistinės Amerikos. Jų ta savanorių "brigada" sudaryta tik jų gazetoms platinimui! Bet ar tam reikia brigados? Paskui išsimanys divijos! Korpuso! Ar nevertėtų jum, komunistai, sudaryti tikrą vyrų brigadą, kuri būtų tikrai verta savanorių vardo, kuri nuvažiuotų Stalino kailį gelbėti iš Hitlerio garbarnes?

Kazin koks J. Grybas iš Norwoodo, Mass., paduoda atskaitą iš "Laisvės" pikniko Maynarde. Stai keliatas išlaidų:

"Laisvei" už tikietaus, \$101.00.

"Laisvei" garsinimai \$50. "Laisvei" pasiūniam kaip pelną, \$399.00.

Gaudama tiek pelno, tikietukas "Laisvę" tikrai galėjo velti atspausdinti, arba už kokią dešimtį, bet ne už šimtą. Tikrai stachanoviškas uždavimas!

"Laisvę" viename vedamajame šneka: "Pažangieji Amerikos lietuviai su 'Laisve' ir 'Vilnimi' priešakys, štovi kaip muros prieš nacizmą, su Anglija, Sovietų Sąjunga, Čekoslovakija, Lenkija..."

Supuovs tas jų muros, kuris 1939 m. rugpjūčio mėnesį parodė pirmas supuovimo žymes ir turėjo būti pamantas to paties nacizmo. 1941 m. birželio 22 d. tas muros visai išvirto. Sekančiomis dienomis "Laisvę" su "Vilnimi" pamačiau ant "Daily Worker" ir "Pravda" ir "Izvestijai", šaukia kaip skęsdamos, kad tą Stalino "mūrą" paremtų buržuazinė Anglija ir Amerika.

Bimba rašo: "Visoje Lietuvoje verda partizanų kova. Geriausi Lietuvos sūnys ir dukterys nepadės kovos ginklo..."

Taigi, taigi, Bimbai. Beveik du mėnesius reikėjo laukti iki ištarei karčios teisybės žodžius. Bet jeigu jau naujo gyvenimo saulė užtekės ant mūsų senosios tėvynės laukų ir kaimų, tai ji tikrai nebus "saulė" su Stalino usais.

Mizara pradeda kliedėti (varjavoti), cituodamas žinias iš Lietuvos, kurios pas-

kutiniu laiku telpa Amerikos lietuvių spaudoje, kad Lietuvos miškuose vienu kitu dar slapstosi bolševikų kariai, kurie užpildinėja ir plėšia Lietuvos ukininkus. Klaidedamas jis mauna visas tas žinias ant savo sovietiško korpaliaus, ir štai kas iš jo fabrikėlio išeina: "Lietuvos miškuose, visoje Lietuvoje, veikia tukstančiai partizanų, kovojančių prieš fašistus, prieš nacius užpuolikus. Tuos partizanus daugumoj sudaro Lietuvos mažumėlių ukininkai ir darbininkai..."

Iš tikrųjų gi tukstančiai partizanų, mažumėlių ukininkų ir darbininkų, jau kovojo ir iškovojo (ne atbuli) visus Stalino mongolus.

Irgi panašus atsitikimas. Bimba sako: "Klerikalai, tautininkai ir socialistai meluoja sakdami, kad Sovietų vyriausybė prievarta ištrėmus šimtus tukstančių lietuvių." Bimba nori sviestą iškinti, kad Lietuvos žmonės savo noru tukstančiais bėgo iš savo tėvynės į Sibyrą.

Na, ir ką jam gali padaryti? Jeigu sakys — "balta", jis sakys — "juoda." Bimbos galvoj tikrai viena celė smegenų, lotyniškai vadinama *Celebrum Stalinorum*. Kas atsitiks, kai ne vienas jo "pažangiųjų" pasekėjų gaus platesnių žinių nuo savo artimųjų iš Sibyro gilumos.

Bimba vėl aiškina, kad lietuviai, kurie randasi Sovietų Sąjungoje, jokio užtariamo iš niekur nepašo. Taip jis bando paneigti mūsų spaudoj pasirodžiusį P. Gulbio straipsnį, kur Amerikos lietuviai buvo raginami kreiptis į Amerikos valdžią ir prašyti pagalbos mūsų broliams, kurie šiandien randasi ištremti Rusijos gilumoje.

Šio straipsnio autoriui yra žinomi asmenys, kurie šiomis dienomis gavo telegramą iš Sibyro nuo savo artimųjų, prašančių skubios pagalbos. Telegramos gavėjai tvirtina, kad jų gimines jau būdu savu noru negalėjo pakliuti Rusijos gilumon, nes dar tik prieš pusmetį jie buvo visi kartu Lietuvoje. Aišku, kad bolševikai juos ištremė.

Kai dėl Amerikos užtariamo už tuos lietuvių, kurie kencia po Hitlerio kruviną leteną, mes neabejojame, kad Amerika mums jos neatsakys. Bet tokios užtariamo formos, kokios siūlo bolševikai Bimba, padėt Sovietų Sąjungai, mums nereikia. Kur kas matė, kad kas prašytų vagi ateiti dar kartą apvogti, žulika ateiti dar kartą nuskriausti, žmogžudį ateiti dar kartą užmušti?

Miestas Dega, o Naciai Valgo

Si nuotrauka parodo vaizdą iš Vitebsko miesto. Žmonių namai dega, o nacių kareiviai sustoje ramiai sau valgo, nekreipdami mažiausio dėmesio į gaisrą. Pridėtas vokiečių paaiškinimas prie šios nuotraukos sakė, kad rusai pasitraukdami patys miestą užkūrė.

Bimba norėtų suklaidinti lietuvių, kad šie urmu šoktų teikti sovietams medikališką pagalbą. Bimba atskirai ir kartu su visu komuničių komitetu aiškina, buk raudonoji armija apimanti ir Lietuvos armiją; tukstančiai lietuvių karių esą raudonojoje armijoje. Bet "Laisvės" štabas čia labai pavėlavo su savo "žiniomis." Jeigu pirma raudonojoje armijoje lietuvių ir buvo kiek, tai jau dabar jų nėra. Reikia žinoti, lietuviai kariai, kurie nebuvo rusiams ištikimi, buvo paleisti atsargon ir tokių buvo tukstančiai. Likusieji apie Varėną ir Vilnių birželio 22—25 dienomis atsuko šautuvus ir durtuvus prieš rusus okupantus ir išvijo tuos driskius kur pipirai auga. Raudonojoje armijoje lietuvių nebėra. Vienas kitas, kaip toks Žemaitis, ar Vitkauskas, nieko nereikia. Jeigu jus siunčiate savo medikališką pagalbą Rusijos kariams, tai jūsų biznis ir taip skelbkite. Mes nesikišim į jūsų pagalbą, tikrai, susimildami, nelyskite su agitacija prie lietuvių.

Chicago "Vilnis" gegužės balseliu (kuri kumeliukus piauna) kreipiasi į Ohio lietuvių šitaip: "Ypatingai tarp lietuvių tik darbininkaiška spauda pasiliko ištikimieji savo idealams, demokratijai ir pažangai, kiti visu atvirum pasirodė fašizmo palaikytojai, Hitlerio talkininkai."

Vienas punktas "olrait." Maskolių idealas visados buvo Matuska Rosėja ir Stalinas, ir "vilničiai" to idealo negalėjo nusikratyti, kad ir kasdien ragožium besivartydami.

Bet kai dėl ištikimybės demokratijai, tai atsiverskite savo gyvenimo knygą ("Vilni", "Laisvę", "Daily Worker", "Pravdą" ir "Izvestiją") prieš birželio 22 dieną ir taip pat pažvelkite į "Paukščius be Plunksnų."

Dėl jų "pažangos" nesiginčysim. Tai mulinimas be muilo. Jų "demokratija" buvo didžiausia pasauly; jie buvo vieninteliai "krikščionybės užtarytojai" (išverskite lietuviškai garsųjį parąšą ant Maskvos bažnyčių: "Religia—opium naroda"), jie ir tikrai jie "tikrieji darbininkai ir darbo žmonių užtarytojai." Atrodo, kad be jų nebūtų pasauly nei darbininkų, nei krikščionių, nei lietuvių. Jie yra viskas—durniai ir begėdžiai!

Viena amerikietė lietuvaitė, kuri buvo ištėkėjusi Lietuvoje ir karui pradedėjus paliko savo jauną vyrą, šiomis dienomis gavo oro paštą labai trumpą iš jo laiška. Kad jis esąs gyvas, ir kad ji kreiptųsi į atatinamas įstaugas ir stengtųsi grįžti Lietuvon.

Šių eilučių rašėjui aukščiau pažymėta moteris yra gerai žinoma. Per mongolų okupaciją Lietuvoje, ji visą laiką sielėjosi grįžti pas vyrą, karas ar ne karas, bet jo laiškaip patarė jai nevažiuoti Lietuvon.

"Vilnis" rašo, kad keliatas Vokietijos generolų ir grafų jau kritę Sovietų fronte. Italijoj Mussolini sūnus ealą gavo. Fašizmo viršūnės jau retėja, o ką kalbėti apie apaciąs.

Bet gal dėl to jiems ir sekasi, kad "viršūnės" eina kartu su "apaciomis." O kaip komunizmo viršūnės? Tik vienas Stalino sūnus čekieriais lošia, o visos kitos komunistiškos viršūnės—Stalinas, Saliamonas Lozov-

skis, Kaganovičius ir kiti—toli, labai toli nuo fronto. Ar išvažiuo bent vienas komunistas iš Amerikos pagalbėti Sovietų "apacioms," darbo žmonėms? Paklauskite, ar mano Pruseika, Andriulis, Abekas, Bimba, Mizara, Šalomska ar jaunesnis Ormanas važiuoti Stalino "rojų" ginti? Ne, tegul retėja Sovietų liaudies "apacių," bet "viršūnės" į frontą neis.

"Laisvę" sako, kad "Keleivis" mulkina savo skaitytojus. Jeigu "Keleivis" pasako teisybę dviem savaitėm ar net dviem mėnesiais anksčiau už "Laisvę", jie vadinai "mulkinimu." Nepatikio jiems ir tai, kai prezidentas Rooseveltas pačio pradžioje pažadėjo rusų driskiams panciakų ir čeverių. O šiandien jau jie patys prašo panciakų ir čeverių. Ir nors jiems tas labai nemalonu, bet jie jau paprastai viską prartyti. "Keleivis" skaitytojai šiandien laikosi tų pačių principų, kurių vakar laikėsi, ir jie tvirtai ištikini. Kad rytoj dar tvirtiau jų laikysis, nes "Keleivis" šiandien nekeičia to, ką vakar skelbė, ir nekeis rytoj, ką rašo šiandien.

Dabar tie driskiai prašo jau ir duonos. Sekite tikrai karo pranešimus ir pamatysite, kad iš rusų šaltinių gaunamos žinios vėluoja nuo 3 dienų iki 3 savaičių. Jeigu Hitleris nori paimti Ukrainą, tai nereikia, kad tenai yra taip daug duonos, kaip "Laisvę" bando aiškinti. Hitleris pasiėmęs Ukrainą žino, kad jis mokės keliaropai daugiau užsiauginti duonos, negu kolchozninkai užaugindavo.

Ir užbaigia "Laisvę" graudžiais verksmais, kad "Keleivis" neina su "visu svietu" ir neužtaria matuskos Rosėjos. Esą: "Jis mulkina savo skaitytojus, kaip tik išmano!"

Ot, tai tau! Mulkina! Iš tikrųjų gi "Laisvę" čia nori duoti šitaip suprasti: "Mielieji skaitytojai, neikite pas 'Keleivį.' Užteikite pas mus, mes paprašysim iš jūsų aukų į savo kiaušų fondą."

Bimba pradeda skelbti evangelijas. Hitlerio sukurtas režimas Lietuvoje turėtų suvienyti Amerikos lietuvių, rašo jis.

Jeigu jau Stalino režimas nesuvienijo visų, o dar illesne bedugne atskyrė ir iškėlė aikštėn kacapų išpešas, tai nesuvienys ir Hitleris. Ypač nebus vienybės su Bimbos kompanija. Užteks jų bendrų frontų visiems amžiams. Pasilikite jūs viadomenės atmatomis ant viados. Lai jūsų tėvai ir brojai Lietuvoje ir Sibyre žino, kas per paukščiai jūs esate.

Vieną kartą nudegė, lietuviai bus du kartu atsargesni. Bimba baigia savo evangeliją žalcio žodžiais: "Lietuvienas doras, nuoširdus lietuvis ne tik žodžiais veli-

Anglų Laivas Ima Nelaisvėn Nacių Submariną

Šio nuotraukoj yra parodytas anglų karo laivas imant nelaisvėn nacių submariną. Tą submariną netoli nuo Islandijos surado Amerikos bomboneis, kuris apsaudė ją iš kulkasvaizdžių ir privertė stovėti virš vandens iki pribuvo anglų kontrtorpedininkas.

na, bet ir darbais padeda amžinai sunaikinti nacizmą." Atsirado, mat, "doras" ir "nuoširdus" išgama, ir da priskiria jis save prie lietuvių!

O ką gi tie jo "dori" ir "nuoširdūs lietuvių" birželio 22—25 dienomis Lietuvoje darė?

Vodką gerė?... A?...?

Tikrai keistas šis karas, ne vienas iš mūsų dažnai pagalvojam. Buvo kadaisia du dideli kamarotai, kurie gyveno kaip broliai. Nei vienos krikščynos, veselijos ar pakasynos nepraėjo, kad vienas antro nepakviestų palioti. Bet tas viskas jau žiloj praity. Šiandien tie du kamarotai, kurie gyveno kaip broliai, pikčiausi priešai. Vienas iš jų "mediniai" tankais veja antrą atbulą. Antrasis, basomis kojomis, muša pirmąjį, ir "kad duoda tai duoda."

(Skaityk United Press rugp. 13 d. pranešimą tiesiog iš Maskvos: "Pranešama šiandien, kad vienas darlinys basų rusų kareivių išvaikė motorizuotą vokiečių diviziją.")

Morale: Kur mušai du patneriai, neužmirškime senos išminties—nesikišti trečiam.

"New York Times" rugp. 13 d. laidojo buvo patalpintas advokato K. R. Jurgėlo laiškas, kur jis išsireiškė, kad jeigu mums tektų kariauti už keturias laisves, tai turėtumėm kariauti ir prieš Hitlerį, ir prieš Staliną. Bimba čia neįskentė ir savo gazetuiškoj parase, kad Jurgėlas neįskentęs savo "hitlerinės nosies neiškišęs amerikoniškoj spaudoj," palinkėdamas Sovietų Sąjungai šį karą pralaimėti.

Užbaigia Bimba šitaip: "Gal tas ir gerai: Dabar amerikiečiai žinos, kad lietuviški smetonininkai yra Hitlerio pastumdėliai."

Pasakykite, mieli skaitytojai, ar apsimoka su tais profanais gražiai ginčytis? Kur čia Jurgėla glosto Hitlerį ir spiria Stalinui? Bimba užmoję viską ant savo krepelio ir nukalė iškrypusias sovietiskas klumpes.

Baigiant užduosiu mislę: Kieno pastumdėlis yra Bimba?

Šalum Aleikum.

NEKALTAS ŽMOGUS NUTEISTAS IKI GYVOS GALVOS.

Keli metai atgal buvo nuteistas kalėjimam visam amžiui James Smith, 41 metų juodveidis. Jį kaltino išgėdinus ir nužudžius juodveidę moterį. Dabar paaiškėjo, kad jis buvo visai nekaltas. Šiomis dienomis Washingtono buvo suimtas moterų žudikas juodveidis Catoo. ir jis prisipažino nužudęs tą juodveidę. Anas juodveidis nekaltai išsėdėjo kalėjime jau 5 metus.

ZYDAI FRANCUZIJOJ VAROMI IS BIZNIJŲ.

Xavier Vallat, vyriausias Francuzijos žydų reikalams tvarkyti komisaras, paskelbė pranešimą, kad 80 nuošimčių žydų biznierių Francuzijoje jau išvyta iš biznių. Jų bizniai pavesti nežydams.

ZUVO DU GERIAUSI FINŲ ATLETAI.

Iš Helsinkio pranešama, kad Kareljos sąsmatkoj rugėjo 5 d. zuvo du pagarsėję suomių sportininkai, bu tent, žirglininkas Kalle Jalakanen ir šaulys Kalle Jarvinen.

"AMERICA FIRST" KALBETOJAMS NEDUOSIĄ SALIŲ.

Portland, Ore. — Šio miesto mokyklų taryba nutarė neduoti nei vienos mokyklos salės "America First" komiteto agitatoriams. Tas "America First" komitetas, tai Lindbergho ir Wheelerio kompanija.

IRANAS PERDUODA NACIUS ANGLAMS.

Anglai su rusais pastatė galutinį reikalavimą (ultimatumą), kad Irano valdžia atiduotų ji rankas visus vokiečius. Noroms nenoroms, Irano valdžia pradejo šį reikalavimą pildyti. Bet apie 700 vokiečių užsidare Vokietijos ambasadoje, apsiginklavo ir pareiškė, kad jie nepasiduosią.

PAJIEŠKOJIMA!

Vincas Karlonas, Petro Karlonos sūnus, įsėjo savo dėdės JUOZO KARLONO, iš Lietuvos paeina iš Mergėžių kaimo, Vilniaus rėdybos. Seniau jis gyveno Schenectady, New York. Girdėjau kad gyvena Chicagoje. Noriu su juom susipažinti. Mano antras: Bill Karlon (19) Parcel Post Box 1, Harding st., Worcester, Mass.

Pajieškau Darbininko

Dirbt ant farmos, kuris supranta abelnai farmos darbus ir mokytų kiek karves melzt. Geram vyrui darbas užtikrintas žiemą ir vasara. Apie mokytį paauksinti per laiška. (8) Mrs. D. Marinkus

R. D. 4, Montrose, Pa.

1.000 ORLAIVIŲ "ATAKUOS" NAUJĄ ANGLIJĄ.

Spalių 1 dieną bus bandoma Naujosios Anglijos apsauga nuo užpuolimo iš oro. Tuo tikslu 1,000 orlaivių "atakuos" šį kraštą, o apsaugą mėgins "užpuolikus" atremti. Gyventojai daugely vietų matys oro manevrus.

Pajieškau Partnerio arba Partnerkos

Turiu puikų rezortą Floridoje, yra 3 Buildingai, stuba 2 jų aukštų po 4 kambarius, 2 laivės, 2 mylios nuo Atlantiko ir Daytono byčių. Visokių medžių, gražiųjų kvietų. Kožės žydi apskritus metus. Yra daugiau kaip 500 orandžių medžių. Klimatas neapsakomai sveikas. Į namo vidų teka mineralinis vanduo, ingi labai sveikas vartojimui. Yra 17 akrų juodžemės. Zuvavimui vieta kuokeriausia. Reik prisidėti tik su \$1,500, ir bus lyrus savininkas tos pūkios vietos. Pardavimo kama \$8,000. Skolų nėra. Aš esu nevedęs, 39 metų amžiaus. Turiu naują automobilį 1941 (9) Adolph S. Mann 1148 So. Kedzie ave., Chicago, Ill.

Pirkit Gerą Namą!

LOUISVILLE, KENTUCKY. Apatmentas, su formiais, virtuvėmis, parankiaisiai įrengtas, dešimtų seimynų. Namas gražus mūrų, trijų aukštų; vidury pleciaus, prie gražios, centralinės gatvės, kambaryai sveikus ir patogūs, visados gerai išsundavojai. Kas mėnuo is rendų suplaukia virš \$200. Islandos palyginamai žemos. Mudu jau seneliai, norim eit ant valnos duonos, todėl si pelinega biznį parduodam labai priimama kaina—už \$13,000. Reikalavėzina invest tik \$8,000. Kitus duodame ilgovais ismokėjimais. Pleciaus is fronto 60, ilgio 200 pėdų. Yra garadūzas 4 automobiliams. Kurie norėtų isgyt pelinega nuosavybę, kreipkitės laiška arba ypatingai pas savininką. A. ALLENOFF (Oleka) (10) 2229 W. Jefferson, Louisville, Ky.

GERA FARMA

Prie Steito Rėlio, netoli nuo miesto, gori budinkai, 8 rumų staba su įrengimais, barnė, slo, 16 karvių, arkliai, namos, irankiai, visokios derlius. Kama su viskuom \$4,500. Inest \$2,000. MRS. KIRMAN (2) Saratoga Springs, N. Y.

Parsiduoda Ukis

57 akrai, 5 rumų staba, netoli Bristol, Conn. \$2,300. Taip pat ant divių kelių 26 akrai be stabas, \$1,500. Peli daugiauz informacuj kreipkitės po antrąjį. (19) D. Diskevicius, 49 Washington ave., Torrington, Conn.

GERA FARMA

3 mylios nuo miesto, 175 akrai, 40 akierių brangaus, pusų ir aržuolių mūsko, 120 akierių lygus prie molio lauko, budinkai, eglviaiai, mulai, avys, farmos irankiai ir derlius. Viskas parsiduoda tikrai pigiai. Klauskite. MRS. Z. ADAMS (16) BERLIN, MD.

XXX ALE IR STOCK ALE IS KRANO IR BONKOMIS

Brockert's ALE

Valgyklose ir Tavernose reikalaukite tikro lietuviško alaus XXX arba Stock Ale. Yra visų mėgiamas ir tikrai geras. alus. Vestuvėms, ar parėms, visuomet užsisakykite Brockert's XXX Ale, svečiai juomi bus patenkinti.

BROCKERT BREWING CO., Inc.

TELEFONAS Worcester—5-4334

81 LAFAYETTE ST. WORCESTER, MASS.

BOSTONO SKYRIUS: 1410 Columbia Road, South Boston, Mass. Tel. SOUTH Boston 2271.

MOTERIMS PASISKAITYT

ŠI SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENE.

ATIDENGSI MARIJAI JURGELIONIENEI PAMINKLĄ.

Marijos Jurgelionienės paminklo komitetas praneša, kad paminklas jau baigiamas kalti ir šio mėnesio 28 dieną bus atidengtas. Paminklas nabašninke Jurgelionienei yra statoma: Chicago Lietuvių Tautiško se kapinėse, kur ji palai dota.

PASVEIKINIMAS DRG. A. LIUTKUVIENEI.

Sio skyriaus sandarbininkai ir ilgametė pirmėvė veikloje darbininkei drg. Anei Liutkuvienai jau suėjo 65 metai nuo jos gimimo dienos ir 35 metai nuo to laiko kaip ji pradėjo dirbti tarp pažangių Amerikos lietuvių. Ji buvo viena iš pirmųjų LMPs Philadelphia jos kuopos narių ir jos veikėjų. Ji tikrai yra darbšti ir pavyzdinga lietuvi, kuri kaip išmano, taip nenuilstančiai veikia.

Kaip šis skyrius, taip ir visas "Keleivio" stabas linki draugei Liutkuvienai geros sveikatos ir dar daugelio linksmų ir laimingų metų!

M. M.

APIE VALGIUS.

MARMELADAS IS TOMEICIŲ IR OBOLIŲ.

2 kvortos nunokusiu, nuluptu ir supiaustytu tomeičiu.
2 kvortos nuluptu ir smulkiai supiaustytu obuoliu.
4 orančiai.
10 puodukų cukraus.
4 lazdelės cinamono.

DALYKAI, KURIUS VERTA ŽINOTI.

VIETA, KUR VISI GYVENTOJAI YRA NEREGIAI.

Meksikos provincijoje Oaxaca randasi nedidelis Tiltepec miestukas, 1,400 metų pakilęs virš jūros. Tai skurdi, nieko nepasizyminti apylinkė, bet ji atkreipė mokslo pasaulio akis į save tuo, kad paties vargingojo miestelio ir jo apylinkės gyventojai yra visi visiškai akli. Dar įdomiau tai, kad visi šie nelaimingieji neregiai puikiai atlieka savo kasdieninius namų ruošos, lauko ir kitus darbus bei atranda savo namus. Gyventojai šios apylinkės yra indijonų kilmės. Dauguma jų gimsta akli, o gimę su sveikomis akimis, i kelis mėnesius apanka. Visi sveikieji atvykę į šią apylinkę ir ilgai pagyvenę taip pat nustoja regėjimą.

Visi visai spėja dėl šios baisios nelaimės, tačiau niekas iki šiol dar nepasakė, kaip ir dėl ko šis liga atsiranda. Tėnkščiai neregiai sako, kad jie nustoja regėjimo dėl to, kad toj apylinkėj auga gėdos nepažįstai gražios gelės, kurią vietiniai vadina "La Verguena" kurios žiedai išleidžia akis gadinančias dulkes. Kiti sako, kad tenai veisiasi tam tikrų nuodingų uodų rūšis, tačiau šis reiškinys dar neištirtas. Medicinos mokslui teks nugaleti naujas priesas.

MEDIS, KURIS ŽYDI 3 METUS BE PERTRAUKOS.

Toks medis vadinasi kaktuso vardu ir auga šiltų kraštų tyruose, kur niekas kitas negali augti.

Kaktusai išgyvena po 300 ir 400 metų, ir pasiekia 40 pėdų aukščio, o kartais ir daugiau.

Orančius nulupk, pašalink sėklas, supiaustyk ir sudėk į tometes su obuoliais. Orančių žievę sukapok kaip kruopas ir taip pat sudėk. Sudėk cukrų, išmaišyk viską gerai ir užvirink. Pavirink ant mažos ugnelės mažiausia porą valandų, kad sutirštėtų. Vandens nedėk. Virinant lažnai pamaišyk, kad neprisilvintų. Kai koše bus jau aptirštė, darštą sudėk į sterilizuotus stiklus ir uždaryk aklinais.

Bus tai labai gardus marmeladas, kurį galima valgyt su crekėm ar su duona prie arbatos, prie pieno, o ypač vaikams jis patinka.

KAIP RAUGINTI ŽALIAS TOMEITES.

1 bušelį žalių tomeičių.
3 galvukės česnako.
1 saują "all spice".
1 puodukas su kaupu druskos.
Keliatas krapų.
1 galionas vandens, kad apsemtų tomeites.

Tomeites perrink ir nuplauk šaltam vandeniu.

Į molinį puodą įdėk krapų, apibarstyk su "all spice", įmesk truputį sugrasto česnako ir padėk eilę eilę žalių tomeičių. Paskui vėl eilę krapų su prieskoniais, vėl eilę tomeičių, ir taip vis kartok, iki puodas bus pilnas. Tada istirpyk druską karštam vandeniu, pridėk šalto vandens ir užpilk ant tomeičių. Visą prislėk mediniu dugeniu ant kurio galima uždėti švariai nuplautą akmenį ar kitokių sunkumų. Prislėgtos tomeitės turi būti apsemtos sunkos. Pastatyk vėsioj vietoj, tik ne per daug šaltoj. Per 6 savaites tomeitės išrugs. Taip jos išlaikys per žiemą. Valgomos prie mėsos.

Tais augalais yra pagarsėjusi Meksika, nors galima jų matyti ir pas mus vazonuose, nors čia jie tokie dideli negali užaugti. Jie išauga visoki pavidalo. Vieni buna paplokšti, kaip lentos, kiti gi turi apvalų kamieną, panašų į vamzdį.

Vamzdinio kaktuso šaknimis išaugus į smėlio paviršių, medis pražysta ir žydi trejus metus be pertraukos. Žydėjimo metu jisai naudojami vandeniu, kurį iš anksto buvo į save sutraukęs. Turėdamas savyje tiek daug vandens, šis akstinuotas medis yra išgelbėjęs gyvybę ne vieno keleivio per tyrus. Didelių kaktusų vamzdyje telpa net šimtas galionų vandens. Sausros metais jo rezervomis naudojasi kiskiai, pelės ir tolygūs gyvūnai. Jie įsirausia po šaknėmis į medieną ir čiulpia iš jos gyvybę palaikantį skystį.

Dauguma kaktusų veda žmogaus naudojamus vaisius. Kai kurių vaisiai turi slyvos bei citrinos skonį, iš kitų fermentuotų, padaromas gana stiprus alkoholinis gėrimas. Kai kuriose pietinėse Amerikos valstijose geniniai kaktusų kamienuose iškerta gan dideles duobes, kurias vėliau iš kamieno išsiunkęs tam tikras skystis kietėdamas gražiai užgydo ir palieka nepertekamą indą. Į šiuos indus indėnai prisipylę laiko vandens atsargas.

NEISAIŠKINTA PASLAPTIS.

Pietų Afrikos pakraščiuose, paskutiniuoju laiku atsitiko tikra misterija. Iš jurų tolimos į krantą ėmė artėti neapmatomo ilgio ir keliolikos kilometrų pločio pastipusių žuvų juosta. Jų esanti tokia daugybė ir toks storas

sluoksnis, kad irkliniais laivais neįmanoma pravažiuoti. Negyvosios žuvys yra įvairaus dydžio ir dar įvairesnių rūšių. Imtis jų valymo nėra jokios prasmės, nes tai nenugalima masė.

Nekurie žinovai sako, kad šioji pastipusių žuvų daugybė atsirado todėl, kad jų gyvenamajam vandenyje buvo pritrūkęs deguonies. Bet kai arčiau buvo priežiūreta, tai patirta, kad visos šios žuvys yra be galvos. Taip tai ir palieka šis klausimas misteriniu.

PRIETIKIŲ JIEŠKO TOJAI.

Septyni jauni ir išprusinti Australijos pirkliai, šiomis dienomis išvyko apie pasaulį 15 metrų ilgumo laively jachtoj.

Bet nemanykit, kad šis mažutis laivelis yra taip sau tik artimam pasivažinėjimui padarytas. Jachta padaryta pagal visus paskutiniuosius technikos reikalavimus. Ji turi šiltas ir šaltas vonias bei moderniškiausią įrengtas kajutes. Taip pat turi ji ir visus tolimam plaukymui reikalingus įrengimus.

Dabar šie nuotikių jieskojai iš Australijos jau atplaukė Afrikon.

STIPRIAUSI IR SVEIKIAUSI ŽMONES.

Ramiojo okeano salų gyventojai pripažinti sveikiausiais ir tvirčiausiais. Pasirodo, kad jie maitinasi tik vaisiais, kaip bananai, koki, apelsinai ir kiti.

Ar Buvo Kristus? MYTAI APIE KRISTŲ

Knygoje rasite legendas apie Kristų kaip jisai buvo įdievintas, ir kaip tano Dievo sunumi.

TIKIME Į KRISTŲ, todėl turime žinoti kaip mytai apie Kristų susidarė. Žinote kaip krikščionys pasivino nuo pagonų pasakų apie Kristų Kalėdų ir Velykų šventės, o dabar krikščionys vadiną pagonius bedieviais. Atrasite kad net Biblija nežino kada Kristus gimė, mirė ir kada jisai buvo nukryžiuotas.

MYTAI APIE KRISTŲ knyga turį 111 puslapių. Kaina tikiai 35 centai. Galima gauti "Keleivio" ofise arba pas

T. J. KUCINSKAS.

3312 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Vaidzai iš Prezidento Motinos Gyvenimo

Čia yra parodyti keturi įvairūs momentai iš gyvenimo prezidento Roosevelto motinos, kuri mirė šiomis dienomis. Dešiniajame kampe, iš viršaus, ji parodyta dar jauna, su mažu kūdikiu. Tai dabartinis Amerikos prezidentas taip išrodė kai jis buvo dar "beibė." Iš kairės apatiniame kampe yra parodytos net keturios Rooseveltų šeimos kartos, būtent: senoji prezidento motina, prezidentas, jo sūnus (pasilenkęs) ir anukas (ant prezidento kelių). Viršutiniame kampe iš kairės matosi prezidento motina ir žmona. Dešiniajame kampe, apačioje, prezidentas su motina parodyti kelionėje į Hyde Park, N. Y., balsuoti prezidento rinkimuose.

Svetimas Dangus.

Taip nusibodo svetimas dangus ir gatvės svetimos ir žmonės. Norėtusi matyti tėviškes laukus bent iš kartuvių paklodės.

O jeigu jau ir taip nebutų galima, tai vaikata norėtusi praeiti šalia pro kaimą gimtinę. Ir baltą kamina liudnai pasveikint kepure.

O gal ir motina ant gonų laukia sunaus paklydusio po svetimas žemes. Ir žiuri ilgai antakių suraukus, neg vieškelis žingsnius sunaus praneš.

Nelauk, motute! Manęs nesulauksi, o jei sulauksi, irgi bus ne kas. Dar labiau tu antakių surauksi pamačiusi sunaus žaidžas.

Kazys Boruta.

VIENA NAKTIS...

Rymojo šmekla per naktis Tyli, paniurus prie portjeros, Ir klausė, kaip jauna širdis Jai skundėsi, kad "meilės nėra..."

Sroveno upė palengva Baltais drugiais negyvo ižo, Susuko kazin kas "eiva" — Ir niekad jau atgal, negrįžo.

Ateis ir rytmetys vaikus, Kaip pirmas Rododendros žiedas. Bet upė tokia pat bejausmė bus, Slaptinga, kaip malda Rig-Vedos...

V. Šiugzdinis.

MANO NUOMONE

Lietuviški Stalino agentai listai taip pat sako, kad ir labai rustauja ant jų, kurie neprielankiai išsireiškia apie tą raudonąjį brudą, kuris taip ir bus! Štai jau ateina žinių iš Persijos-Irano, kur įsibriovė Stalino barbarai, kad ir tenai jie pradeda šeimininkauti taip, kaip elgėsi Lietuvoje: areštuoją Irano valdininkus, ir gruda juos kalėjimui ir net šauda. Mat, nori Iraną subolševikinti. Anglija toleruoja Stalino smurtą tik dėl to, kad šioj valandoj Stalinas stovi neva su Anglija, bet ar ant visados? Stalinas nori subolševikinti ne tik tai Iraną, bet ir pačią Angliją ir Ameriką. O bolševizmas juk negeresnis už nacizmą. Todėl, man rodos, Amerikai ir Anglijai neverta per daug sėbrauti nei su vienu, nei su kitu civilizacijos priešu. Kamgi ginti tą gyvatę, kuri tau pačiam taikosi į širdį įgilti? Kam ją dabar ginti ir auklėti, žinant, kad jai sustiprėjus, su Lietuvos jau išguitas. Socialistai pranašavo, kad Rusijos caras bus nušluotas. Šiandien caro jau nėra ir jis jau nesugrįš. Kai Stalinas įsibriovė Lietuvon, socialistai tuoj pasakė, kad jo diktatura neilgai tenai laikysis. Ir šiaudien tas barbaras iš Lietuvos jau išguitas. Socialistai

rodo, kad demokratiją politikams hitleriška gyvatė išrodo pavojingesnė už staliną. Jei Amerika ir padeida Rusijai, bet neturėtų toleruoti bolševizmą šioj šaly.

V. M. Rinks.

KAIP TAPTI SUVIENYTŲ VALSTIJŲ PILIEČIU?

Aiškiai išgulditi pilietybės įstatymai su reikalingais klausimais ir atsakymais lietuvių ir anglių kalbomis. Antra peržiūrėta ir pagerinta taida. Kaina 25c.

LIETUVIŲ LAISVĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖ WAUKEGAN, ILL.

VALDYBA 1941 METAMS.
Jos Mačiulis — pirmininkas, 906 Prescott St., Waukegan, Ill.
F. Sedoravičia — pirmininkas, 733 Lincoln St., Waukegan, Ill.
Suzana Gabris — nutarimų rašt., 730 McAlister Ave., Waukegan, Ill.
Emilija Kernagis — turto rašt., 720 Vine Place, Waukegan, Ill.
K. Vaitiekūnas — kasierius, 726 — 8th St., Waukegan, Ill.
KASOS GLOBĖJAI
D. Lauraitis, K. Ambrozunas, MARSALKOS:
K. Pečiulis, J. Stokius.
Susirinkimai buna paskutinį nedėdienį kožno mėnesio, 1:30 v. po pietų, Ligosybės Svetainėje, kamp. 8th ir Adams Sts., Waukegan, Ill.

KLAIKUJĮ VAKARĄ.

Tamsų vakarą išeik gailėsna. Išeik ne vergas su užnuodyta širdimi, ne taip kaip vilkas, kuris grobio tyko, bet išeik kaip audrų brolis, kaip laisvės sakalas!

Numetęs dvasios skarmalus tu pamatysi pasaulį mirties kvapu alsuojantį ir tarp mašinų dundėjimo išgirsi laidotuvių maršą... Ten tukstanciai gimsta—tukstanciai miršta nuo purvo. nuo dulkių, nuo sunkaus jungo, ten tukstanciai žuva pačioj jaunatvėj, pačiam žydejime. Tai milijonai prispaustuųjų, nuskurėlių burių. Jų lušnose klesti vargas ir skurdas, jų landynėse—vien ašaros ir dejavimai.

Išeik, audrų broli, laisvės sakale, į tamsiąsias miestų užkampes, nueik! — varginiausioje lušnelėje, drėgnoje landynėje—ten tu pamatysi, kad milijonai dar urvinių žmonių gyvenimu tebegyvena. Pro jų landynių langus neprasiskverbia nei vienas šviesos spindulys. Visur ir visuomet jiems kurti naktis... Ne ta naktis, kurioje žvaigždės dega ir laukuose java siubuoja—bet ta, kurioje tesigirdi klaikus mirties alsavimas, klaiki pragariška rauda, tylus kentėjimas, yrksmas ir dantų griežimas.

Miestų gatvėse klaikus triukšmas. Kai kur gimsta kovos obalsis, kai kur patvoryje badu miršta nuskuręs elgeta.

Audrų broli, laisvės sakale, viesula atlek į tas tamsiąsias užkampes. Tegul nors kartą susėls audra, tegul ji išblaškys tas nuodingasias miglas, kurios gaubia kaimus ir miestus. Nors kartą tepražus kuriojį naktis. Vietoje vargo ir skurdo, i lušnelės teprasiskverbs Tiesos spindulys ir teuzsidėgs Kovos ir Vilties ugnimi kiekvieno vergo siela.

K. Jakubėnas.

JAUNI PIKTADARIAI PASOVĖ MERGINĄ.

Lowell, Mass. — Pereitą savaitę į Demogėnų daržą čia įlindo du vaikežai po 16 metų amžiaus ir ėmė plėsti daržoves. Kai Demogėnų mergaitė pagriebus kuolą norėjo piktadarius išvyti, vienas jų šovė ir pataikė į koją. Mergaitė reikėjo daryti net dvi operacijas, kad kulipką pašalintų.

KOKIUS DIEVUS ŽMONES GARBINO SENOVĖJE?

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gadynės.

Senovės Lietuvių Žinyčia

Ypatinai dabartinės krikščionybės godynėje kiekvienas turėtų perskaityt, nes tik tada galės aiškiai suprasti Dievo buvimą.

Knyga didelio formato, turi 271 puslapį. Kaina popieros apdarais —1.00; audimo apd.—\$1.25. Plinigus galima gauti popierinį dolerį arba "Money Order". Adresuokit sekantčiai:

KELEIVIS, 253 Broadway, So. Boston, Mass.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

IŠ LIETUVOS LAIKRAŠČIŲ.

Vokietijon Buvo Pa- bėgę 30,000 Lietuvių

Dabar vokiečiai leisį jiems grįžti Lietuvon.

Tenka patirti, kad paskutiniuoju laiku pagerėjusios perspektyvos lietuviams, bolševikų okupacijos metu atsidurusiems Vokietijoje, grįžti į Lietuvą. Vokiečių kariuomenės Rytų Europoje užimtų kraštų ministerijos (vad. Alfredo Rosenbergo ministerijos) atsakingas valdininkas pareiškė, kad lietuviai, savo laiku repatriavę su vokiečiais ir dabar gyvenę Vokietijoje, galės į Lietuvą grįžti. Iš 53,000 Lietuvos gyventojų, atvykusių į Vokietiją, priskaitoma apie 30,000 lietuvių, o tiksliai 23,000 yra vokiečių kilmės.

Iš Soldatų repatriantų esą išleista į Lietuvą 40 žmonių, jų tarpe atsargos generolas A. Kurkauskas ir R. Sidziuskas, buv. pasiuntinio žmona. Kitiems lietuviams repatriantams vokiečių policija išdalino tam tikrus formulius, iš kurių busią sprendžiama, kas bus leidžiamas atgal į Lietuvą.

Grįžti atgal ypač lengvai esą leidžiama tiems lietuviams, kuriuos pareikalauja generalinė taryba, sudaryta vokiečių komisaro Lietuvoje. Žinomo Lietuvos pramonininko Pabedinsko, dabar gyvenančio Vokietijoje, grįžti Lietuvos pareikalavo "Maisto" bendrovė. Bet jam leidimas dar nebuvo duotas, kol nebus sutarkyti kai kurie dokumentai.

Iš politinių pabėgėlių didžioji dauguma dar pasilikę kol kas Vokietijoje. Grįžo į Lietuvą daugiausia tie pabėgėliai, kurie Lietuvoje sudarytoje administracijoje užima šokią ar tokia vietą.

Berlyne dar tebegyvena pulk. K. Škirpa, inž. E. Galvanaukas, adv. Skipitis, Dr. Karvelis ir kiti.

NAMŲ DAKTARAS.

Parašė daktaras A. J. Karalius. Si nauja knyga užpildyta vien receptais, aiškiausi nurodymai kokių vaistų dėl kokios ligos naudoti. Verta šią knygą įsigyti visiems, nes Namų Daktaras yra vienas iš reikalingiausių knygų kiekvienam lietuviui įsigyti tuoj. Didelė knyga, apie 300 puslapių. Kaina \$2.50. Audeklo viršelais.

Sugauta Vokiečių Submarina

Cia matosi vokiečių submarina, kurią sugavo Amerikos bombonešis iškilusių viršum ir neleidė pasinerti. Pašauktas anglų karo laivas nusivare ją į uostą.

LIKVIDAVO "GELEŽINĮ VILKĄ" IR "AKTIVISTŲ FRONTĄ."

Atėjo tikrų žinių, kad vokiečių generalinis komisaras Lietuvoje likvidavo Geležinio Vilko organizaciją, o taip pat Lietuvos Aktyvistų Frontą.

Geležinio Vilko organizacija buvo susidariusi dar prof. A. Voldemarui esant Lietuvos ministeriu pirmininku, o vėliau ji buvo likviduota. Aplink ją spietėsi aktininkai. A. Voldemaro šalininkai. Kaip jau buvome pranešę, Geležinio Vilko organizacija neseniai buvo atgaivinta ir jos simboliniu vadu paskelbtas prof. A. Voldemaras. Tačiau jo nesant Lietuvoje, šios organizacijos vadovybė paėmė karo invadavimą Karutis, kuris už provokacines veiklas ilgą laiką sėdėjo kalėjime.

Kai dėl Lietuvos Aktyvistų Fronto, tai jis susidarė bolševikų okupacijos metu. Fronto iškelti sukčiai nusikratyti bolševikų okupaciją nepaprastai greit paplito po visą Lietuvą, kur sunkiausiomis bolševikų teroro sąlygomis atsirado daug šalininkų. Aplink Aktyvistų Frontą būrėsi aktingi tautos elementai, ypač jaunimas. Aktyvistų Fronto nariai vaidino didelį vaidmenį sukilime prieš bolševikus, o taip pat Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymo paskelbimo.

Motyvudamas Geležinio Vilko ir Lietuvos Aktyvistų Fronto uždarymą, Vokietijos komisaras pareiškė, kad jokių politinių organizacijų Lietuvoje nebus leidžiama.

KRAŽIŲ MIESTELIS SUDEGINTAS.

Iš privatinė žinių patirta, kad Kražiuose sudegusios abidvi bažnyčios. Taip pat sudegęs ir pats Kražių miestas. Minėtą padėgimą atliko bolševikai, traukdami iš tos vietos. Radviliškio stotyje riegso nepaprastai didelis kiekis sudegusio lauko. Tai daugiausia likučiai subombarduotų prekių traukinių.

Negalutinėmis žiniomis, visoje Lietuvoje kovoje prieš bolševikų okupantus per sukilimą žuvo apie 4,000 žmonių, įskaitant tuos, kuriuos bolševikai įtarė sukilėliais ir išžudė. Sužeistų esą apie 8,000 žmonių.

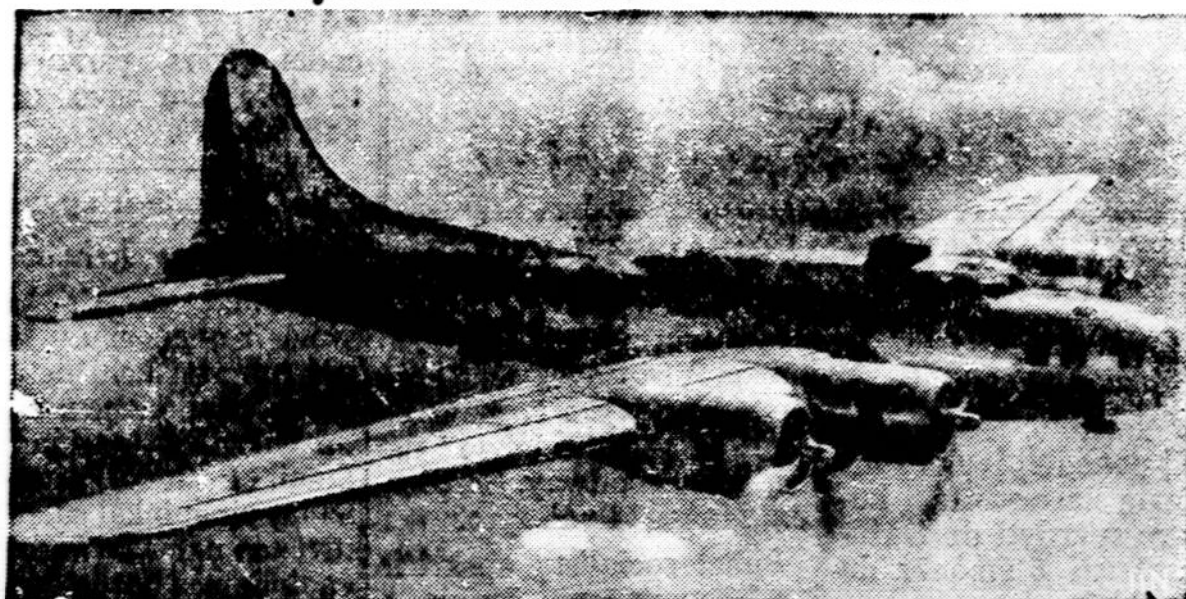
MOKYKLOSE GRAŽINTA NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS TVARKA.

Lietuvos švietimo įstaigose panaikinti visi sovietiniai įstatymai. Švietimas vėl eina pagal programas, kurios buvo nustatytos nepriklausomos Lietuvos įstatymais iki bolševikų okupacijos.

BOLŠEVIKAI ISTREME 200,000 LIETUVIŲ.

Dr. A. Garmus, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas, paskelbė baisią žinią, kad bolševikų okupacijos laikais iš Lietuvos esą išvežta apie 200,000 žmonių, apie kurių likimą nėra jokių žinių.

Naujausis Amerikos Bombonešis

Cia yra parodytas naujausios konstrukcijos Amerikos bombonešis, žinomas kaip B-17E. Jis buvo nufotografuotas iš kito orlaivio skrendant visum Seattle, Wash. Tokie bombonešiai Amerikoje gaminami jau urmu.

LIETUVIAI KOMUNISTAI PATEKO Į VOKIEČIŲ UGNĮ ESTIJOS.

Suomių šaltiniai informuoja, kad Talino srityje, į kurią vokiečių kariuomenė suvarė raudonąją armiją, atsidūrę apie 100,000 bolševikų karių ir daug lietuvių, latvių bei estų civilinių komunistų. Šie asmenys patekė Estijoje, bėgdami nuo vokiečių kariuomenės. Jie, nepasitikėdami Maskolijos apsauga, nutarę pasitraukti į šiaurę ir ten išlaukti karo audros galo. Bet šie bolševikai pataikūnai atsidūrę baisiausiomis padėtin, nes vokiečių kariuomenė apšaudė visą šią apsupą teritoriją, kurioje siaučiančios epidemijos, be to, labai stinga maisto ir ir beveik visai nebelikę pastogių.

Dabar jau visa Estija užimta vokiečių. Bolševikai, kurie bėgo iš Estijos uostų laivais į Kronštadą, buvo vokiečių orlaivių nuskandinti su visais rusų laivais. Bėgant rusams iš Estijos, vokiečiai paleido jūros dugną 92 laivų.

SUKILIME DALYVAVO 35,000 ORGANIZUOTŲ LIETUVIŲ.

Patikrintomis žiniomis, sukilime prieš bolševikus dalyvavo iš viso 35,000 organizuotų lietuvių. Prie jų prisidėjo 80-90 tūkstančių neorganizuotų žmonių ir apie 6,000 lietuvių karių, kurie tarnavo raudonosios armijos Lietuvos teritorialiniame korpuse. Šie kariai pirmąją karo dieną išsiskirstė, kas kur galėjo, ir tokiu būdu prisidėjo prie sukilimo. Ypač mūsų kariai daug padėjo Vilniaus sukilėliams. Jei ne jie, gal but sukilėliai ir būtų nepajėgę sutriuškinti bolševikų įgulų. Iš civilijų sukilime aktingiausia dalyvavo gimnazistai ir studentai, taip pat buvę šauliai, savanoriai, kariai, be to, nepaprastai daug lietuvių darbininkų.

ISTORIJA SUVIENYTŲ VALSTIJŲ SIAURINĖS AMERIKOS

Nuo pat atsiradimo ir dar prieš atradimą Amerikos iki 1890 metų, kaip Kolumbas atrado Ameriką, kokie čia tada žmonės gyveno ir tt. Prie galo knygos telpa Suvienuotų Valstijų Konstitucija. Chicago, Ill. 1896, pusl. 364. Gražioje audio upduose \$2.25.

10,000 LIETUVIŲ BUVO UŽĖMĘ VITEBSKĄ IR IŠKELĘ LIETUVOS VĖLIAVĄ.

Turima žinių, kad Lietuvos teritorialinis korpusas, kuris nepriklausomos Lietuvos kariuomenės likučiu bolševikų okupacijos metu buvo įjungtas į raudonąją armiją, pasižymėjo nepaprastu narsumu sukilimo prieš bolševikus metu. Raudonosios armijos vadovybė Lietuvos teritorialinį kariuomenės korpusą, prasidėjus karui su Vokietija, pasiuntė į Varėną. Tačiau lietuviai kariai nukreipė savo ginklus prieš bolševikus ir tol kovėsi su maskoliais, kol į Varėnos apylinkę atėjo vokiečių kariuomenė. Vėliau lietuvių kariuomenė dalyvavo Lietuvos teritorijos apvalyme nuo išsisklaidžiusios ir pakrikusios raudonosios armijos likučių. Lietuvos kariuomenės daliniai, apie 10,000 vyrų, taip pat dalyvavo Baltijos apvalyme nuo bėgančios bolševikų kariuomenės. Lietuviai kariai įėjo į Vitebską ir čia iškėlė Lietuvos vėliavą.

Šio miesto vokiečių karo komendantas, pripažinęs didelį lietuvių narsumą, dėl iškeltos vėliavos pastebėjo, kad tam nesą pagrindo, nes Vitebskas nepriklauso Lietuvai. Lietuvių karininkas į tai nurodė, kad Vitebskas kelis šimtmečius įėjo į istorines Lietuvos ribas.

Vokiečių komendantas vis dėlto liepė Lietuvos vėliavą nuimti.

Tenka patirti, kad dalis lietuvių kariuomenės karių jau yra paleista namo.

Apie 3,000 lietuvių karių bolševikai dar prieš karą sumatė su maskolų daliniais.

NEBUK ŽILAS

ISRODYK 10 METŲ JAUNESNĖ

Stebuklingos Gydulės, kurios Paaukina Žilumą, Plaukų slinkimą ir Plaukiankas. Šias gydulies privatų turėt kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba pleiskanoja plaukai. Jos tarsi taisyti žilus plaukus koki būdu, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Specialiai supažindinimui pasiūlome didelį \$2.00 pakelį už \$1.00. Užsisakyk šiandien ir sutaukyk dolerį. Jeigu nebusite pilnai patenkintas, jums pinigai bus sugrąžinti. Reikalaus agentų.

VALORTONE HERB CO., Dept. 4, P. O. Box 305, Clinton, Ind. 253 Broadway, So. Boston, Mass.

DAUGIAU ŽINIŲ APIE VOKIEČIŲ SUDARYTĄ GENERALINĘ TARYBĄ.

Iš Kauno patirta, kad administracijos organas, kuris sudarytas prie Vokietijos generalinio komisaro Lietuvoje, pavadintas generaline taryba, o jos nariai—tarėjais.

Pasirodo, kad Dr. Pranas Meskauskas - Germantas paskirtas tarėju švietimo reikalams. Jo padėjėju paskirtas Vytautas Jakševičius-Alantas, savo laiku buvęs "Lietuvos Aido" vyriausiasis redaktorius. V. Jakševičius-Alantas yra studijavęs literatūrą Prancūzijoje. Jis yra parašęs nemažą apysakų, o jo scenos veikalą "Užtvanką" yra pastatęs valstybinis teatras. Literatūroje ir žurnalistikoje jis pasirašinėdavo "Alanto" vardu. Kurį laiką jis dirbo Lietuvos Telegrafų Agentūros "Elto" redakcijoje. Trumpai prieš bolševikų okupaciją V. Jakševičius-Alantas išleido veikalą "Žygiuojanti tauta," kuriame autorius pasisako ideologiniais lietuvių tautos klausimais. Bolševikų okupacijos laikais jis gyveno, kaip politinis pabėgėlis, Berlyne.

Gauta žinių, kad trys lietuvių tautinės vyriausybės nariai — prof. B. Vitkus, M. Mackevičius ir J. Matulionis, — kurie laikinai turėjo eiti generalinės tarybos tarėjų pareigas, atsistatydino. Tokiu būdu nei vienas tautinės vyriausybės narys neįeina į Vokietijos komisaro paskirtą generalinę tarybą. Kas paskirti naujais tarėjais, žinių dar neturima.

Buvome jau rašę, kad generalinės tarybos, sudarytos Vokietijos komisaro Lietuvoje, tarėjais paskirti inž. K. Brunius ir Puodžius.

Apie šiuos asmenis patirta tokių biografinių žinių:

Klemensas Brunius yra gimęs 1906 m. Seduvos valsčiuje. Panevėžio apskrityje. Jis yra baigęs Vytauto Di-

džiojo Universitetą Kaune diplomuoto statybos inžinieriaus laipsniu. Lietuvoje jis buvo žinomas kaip aktininkas A. Voldemaro šalininkas.

Stanislovas Puodžius yra gimęs 1896 m. Zarasų apskrityje, Dusetų valsčiuje. Prieš bolševikų okupaciją jis buvo Zarasų burmistras.

BOLŠEVIKAI BUVO AT- ĖMĘ VAIKUS IŠ TĖVŲ.

Pasirodo, kad Lietuvoje bolševikai atiminėjo iš tėvų vaikus ir siuntė juos į tam tikras stovyklas, kur raudonieji "pionieriai" stengėsi paversti juos komunistais. Vien tik Palangos stovyklon buvo suvežta apie 1,000 tokių vaikų. Štai ką apie tai dabar praneša Lietuvos Raudonas Kryžius:

"Lietuvos Raudonojo Kryžiaus iniciatyva liepos 3 d. iš Palangos buvusios pionierių stovyklos atvežti į Kauną ir tėvams perduoti 424 vaikai. Palangos stovykloje dar liko apie 540 lietuvių tautybės vaikų. Jie yra rupestingose auklėtojų globoje, jiems teikiamas maistas ir kita reikalinga pagalba. Del ten esančių savo vaikų likimo tėvai gali būti ramūs."

Likusieji vaikai irgi bus netrukus atvežti, nors transportas vykdomas gana lėtai, nes Lietuvos Raudonasai Kryžius šiuo metu turi tik vieną autobusą. Rūpinamasi ir kitose vasarvietėse stovyklavusiais ir karo užkluptais vaikais.

PASITARIMAS SU VI- SUOMENES VEIKEJIAIS.

Privatinėmis žiniomis, Kaune buvo susauktas platus vyriausybės pasitarimas su lietuvių visuomenės atstovais. Pasitarime dalyvavo taip pat buvęs respublikos prezidentas Dr. K. Grinius ir keli gyvi išlikę buvę Lietuvos ministrai pirmininkai.

TEISINGAS PATARĖJAS

"Teisingas Patarėjas" aiškina daugiausia lyties ir sveikatos reikalus. Bet jis taip pat nušviečia ir daugybę kitų dalykų. Jis pasako beveik viską, kas žmogui reikia žinoti.

Tai yra vienintelis veikalas, kuris neužims jaus laiko ilgiais pasakojimais ir nuobodžiais išvardijimais, bet trumpais ir aiškiais žodžiais pasakys jums atvirą tiesą: kas reikia daryti, o ko nereikia, kad būtų galima be baimės naudotis gyvenimo smagumais ir nepadaryti klaidos. "Teisingas Patarėjas" atsakys jums net į tokius klausimus, kurių jūs kartais nenorėtumėt ir savo gydytojo klausiti. Beveik kiekvienas lyties klausimas jame nušviestas, beveik kiekvienas "sekretas" išaiškintas.

Štai kelias tų klausimų, kuriuos aiškina "Teisingas Patarėjas":

Ka reikia meilės ir iš kur ji patenka? Kaip atsirado ir ka reikia bučkis? Ka reikia "pirmosios nakties teisės", kuria seniau naudojosi kunigai ir dvarponiai?

Ka reikia šliubinis žiedas? Balta jaunosios sėklė? Jaunosios sėklės? Ryžių barstymas jauniems ant galvos? "Medaus mėnuo"?

Kas reikia jaunai merginai žinoti prieš išeikėjimą kad nepadariti klaidos? Kokio amžiaus geriausia tėti ir vesti?

Kas reikia žinoti pirmą naktį? Si to nepasako jauniems nei tėvai, nei bažnyčia, nei mokykla. O klausimas labai svarbus, nes nuo jo priklauso gyvenimo laimė ar nelaimė. Bet ką visi slepia, ta atvirai pasako "Teisingas Patarėjas."

Arba Gimdymo Kontrolės Klausimas. Turėt ar neturėt vaikų? Tai opiausias kiekvienos šeimos klausimas. Ir "Teisingas Patarėjas" čia pateikia įdomią informaciją.

Be to, "Teisingas Patarėjas" pasakys jums trumpai ir aiškiai: Kaip prasidėjo pasaulis?—Iš kur ir kaip atsirado žemė?—Kaip atsirado žmogus ant žemės?—Ir daug daug kitų įdomių dalykų.

"Teisingo Patarėjo" pasakymai buvo sunaudoti tokie mokslo veikalai, kaip Wellso "Pasaulio Istorija," Jordano "Evolucijos Pagrindai," McCabe'o "Civilizacijos Evoliucija," Boelsche's "Žmogaus Evoliucija," D-ro Gates "Sexual Thruths" ir daugybė kitų. Tai kartu mokykla ir papuošimas namuose. Kaina \$1.50 Užsisakykite "Teisingą Patarėją."

KELEIVIS

253 Broadway, South Boston, Mass.

Kas ta Pavolgio Vokiečių Respublika?

Ir kodėl Sovietų valdžia nutarė iškraustyti juos Sibyro gilumon?

Pereitos savaitės "Keleivis" buvo trumpai paminėta, kad Sovietų valdžia pradėjo kraustyti iš Pavolgio visus vokiečius, kurių tenai yra apie 400.000 šeimynų. Daugeliui skaitytojų bet gi nėra aišku, kokių būdu tie vokiečiai tenai pateko ir dėl ko juos dabar tremia į Sibyrą, o ne atgal į Vokietiją?

Vokiečiai jau tremti negali visų pirma dėl to, kad tarp Vokietijos ir Rusijos dabar nėra jokių santykių, o paskui ir dėl to, kad tie vokiečiai yra Rusijos piliečiai. Rusijoje gimę ir auge, jų protėviai įsikūrę Pavolgyje dar 1762 metais, Rusijos carienės Ekaterinos Didžiosios pakviesti, kad apsaugotų Rusiją nuo totorių užplūdimų. Jų gyvenama teritorija gulė prie Volgos upės, apie 300 mylių į šiaurę nuo Kaspijos Jūros ir apie 500 mylių į rytus nuo Dniepro upės fronto, kur dabar verda kruvinos kovos tarp rusų ir vokiečių armijų.

Sovietų valdžia sako, kad tie vokiečiai kilmės žmonės nėra Sovietų Rusijai ištikimi ir dabartiniam kare simpatizuoja vokiečiams; tarp jų esą daug Vokietijos šnipų ir sabotažinkų, kurie pasirodę smogdinti Rusiją iš vidaus, kai tik priartins Hitlerio armija. Tačiau su sėkmi tuos kenkėjus Sovietų šnipai negali, nes vokiečių kilmės gyventojai juos slepia. Nenorėdami visus gyventojus sulaikyti, Maskvos valdžia nutarė visus juos iškraustyti už Uralo kalną, už kokių 2.000 mylių nuo dabar jų gyvenamos vietos, ir išsklaidyti po Sibyro tyrus, kad negalėtų vienai su kitais nei susitikti, nei susišioti. Pakliti likimo malonei, jie, be abejonės, išmirs nuo bado ir šalčio.

Maineriai Sukilo Prieš CIO Uniją.

Tukstanciai meta darbą protestuodami dėl padidintų duokių.

Pennsylvanijos maineriai pereitą savaitę sukilo prieš savo uniją, kuri pakėlė mėnesines jų duokles nuo \$1 iki \$1.50 ir prie to dar uždėjo \$4 ekstra metinių mokesčių. Pagal sutartį su unija, visas mainerių duokles ir kitokius mokesčius kompanijos nutraukia iš mainerių algų ir atiduoda unijai. Todėl maineriai pradėjo mesti darbą. Visų pirma šitas judėjimas prasidėjo Hazletono apylinkė, paskui pasiekė ir Mahanovaus apylinkę. Susisėdę į trokus ir automobilius anglakasiai važiuoja iš vienos kasyklos į kitą ir saukia mainerius mesti darbą.

nerius mesti darbą. Į kelias dienas apie 20.000 mainerių tuo būdu metė darbą ir užsidarė apie 20 kietųjų anglių kasyklų. Šia savaitę sukilėliai ketino uždaryti kasyklas Serantono ir Wilkes-Barrių apylinkė.

Unijos viršininkai liepia maineriams grįžti atgal į darbą. Jie sako, duoklių pakėlimą nubalsavo referendumo kelių patys unijistai, kad sustiprinti unijos iždą, kol darbai eina gerai. Bet paminėtų apylinkių maineriai balsavo prieš tokį pakėlimą ir jie nenori mokėti.

"Šis duoklių pakėlimas yra tiktai pradžia," pasakė Gary Miller, vienas šito protesto vadų. "Jeigu mes nepasipriešinsim, tai mūsų valdai tuojais atims iš mūsų visą algą."

John Lewis, kuris yra vyriausis anglikasių unijos vadas, kol kas nieko šituo klausimu nėra pasakęs. Kai kas sako, jog šitas judėjimas buvo pradėtas tikslu įsteigti naują mainerių uniją, kuri neluptų tokių didelių duoklių iš savo narių.

8 policijos automobilių gaudė plėšikus.

Šio panaudėlio vakarą 3 plėšikai bandė apipiešti tabako krautuvėlę Bostone. Kai jiems tas nepavyko, jie susėdė savo automobiliu ir leidosi Dover tiltu į South Bostoną. Tuo tarpu policijos automobiliams jau buvo duota žinia per radiją, kad tokie plėšikai bėga, todėl susirinko 8 policijos automobiliai ir prasidėjo "ablava". Plėšikai leidosi bėgti 75 mylių greičiu, apdaužė tris kitus automobilius ir ant galo pabėgo. Policija vydomosi keliu kartus juos šovė, bet ar pataikė kuriam, nežinia.

Automobilių nelaimėj sunkiai sužeistas Nevulis.

Pereitą savaitę Roxburyje buvo sunkiai sužeistas Albertas Nevulis, 29 metų amžiaus lietuvis iš Chestnut Hill. Jis važiuo su kitu vyru automobiliu, kaip iš užpakalio jiems trenkė kitas automobilis. Abudu išlekė iš savo automobilių per stiklus. Nevulis neteko akies ir buvo visas suraizytas stiklais. Jo draugas Mullins persiskėlė galvą.

Kariuomenės ėmimo vyriausybė įspėja užsiregistravusius vyrus, kad keisdami savo adresą tuojau praneštų apie tai vietos boardui.

Automobilis su penkiais Chelsea lenkais atsimušė į plieninį stulpą ir sudužo. Visi penki lenkai buvo sunkiai sužeisti.

Vietinės Zinios

ORLAIVIŲ KATASTROFA EAST BOSTONE.

Armijos planas perkirto pusiau mokomąjį lėktuvą.

East Bostono aviacijos lauke šį panaudėlio įvyko šūpi orlaivių katastrofa, kurioj buvo suardyti du lėktuvai ir sužeisti 5 žmonės, du labai sunkiai.

Nelaimė įvyko pasikeliant greitajam armijos orlaivui nuo žemės. Įsibėgėjęs iki 80 mylių per valandą, jis pradėjo kilti aukštyn. Jo prieškis ant žemės stovėjo lakunų mokyklos mokomasis orlaivis su 4 žmonėmis. Kildamas viršum jo, armijos aeroplanas užkabino jį viena savo koja ir kaip kirvių perkirto jį pusiau, tačiau ir pats apsisvertė ir nukrito žemėn.

Mokomojo lėktuvo savininkai sako, kad jų lėktuvas su mokiniu stovėjo ant bėgių ir laukė tik ženklo iš kontrolės bokšto, kada pradėti kilti, kai tuo tarpu armijos aeroplanas pasileido lėkti be ženklo. Taigi kaltas būvęs armijos aeroplanas. Jame buvo tik vienas lakunas, leitenantas West.

Mokomojo lėktuvo inžinierius McKenzie buvo taip sunkiai sužeistas, kad vargiai pasveiks. Jam perkelta galva ir sulaužyti kiti kaulai.

Brocktono fėrai užsidarė jau pereitą subatą. Paskutinę dieną buvo apie 200.000 žmonių.

YVONNE'S HOUSE OF BEAUTY

YVONNE NIAURA
Lietuvių Moterų Grožio Kultūros
Lavinto Ekspertė
9 EASTERN AVENUE
Dedham, Mass.
Tel. DEDham 1636

GREYHOUND RACING Next Week!

WONDERLAND REVERE

SOCIALISTŲ KONFERENCIJA.

Lietuvių Socialistų Sąjungos VI-to apskričio konferencija įvyks rugsejo 28 d., 1941 m., "Keleivio" name, 253 Broadway, So. Boston, Mass., 11 val. ryto.

Šimet socialistų apskričio konferencija yra šaukiama vienu mėnesiu anksčiau, nes tai, kad butinai reikia apsvaistyt daug svarbių klausimų organizacijos reikalais. Yra pora svarbių klausimų iš Lietuvos Socialistų Sąjungos Centro sekretoriaus dr. J. Buivido, į kuriuos reikia duoti greitą atsakymą. Yra maršruto klausimas ir kitų reikalų. Šiame trumpame pranešime viską suminė negalima.

Kuopų delegatai, dalyvaukite konferencijoje kuo skaitlingiausia ir atsivežkite naujų planų ateities veikimui.

Socialistų simpatikai gali dalyvauti konferencijoje su patariamu balsu. Delegatai prašomi priburt laiku, nes, be kitu reikalų, bus renkama ir apskričio valdyba 1942 metams. Lietuvių Socialistų Sąjungos VI apskričio sekretorius.

P. Kručas,
21 St. George ave.,
Norwood, Mass.

Uragano padaryti nuostoliai siekia \$300,000,000.

Tik dabar tapo apytikriai apskaičiuoti nuostoliai, kurių 1938 metais uraganas pridarė Naujai Anglijai. Pasirodė, kad per vieną vakarą tuomet viesulas sunaikino turto už \$300,000,000. Buvo sugriauta 18.730 triobesių, išversta 604,000 telefono stulpų, nuskandinta daugybė laivų ir laivelių, išlaužyti sodai, girios, parkai ir prie to visko dar buvo užmūsti 588 žmonės.

So. Bostono ir apylinkės lietuviams kvietimas.

Malonu girdėti, kad čia gimę ir auge mūsų jaunuoliai rupinasi kelti lietuviybės vardą. Štai jaunam advokatui Grigaliui pasidarbavus, South Bostono valstybinių namų viršininkai suteikė lietuviams namaža garbės, pavadinamas vieną valdžios namų kolonijoj gatvę **Darius Court**. Steponas Darius buvo vienas ir narsiausių lietuvių lakunų, paaukavęs Lietuvos garbei savo gyvybę. Tai gatvė atidaryta yra ruošiamos iškilmės šiu metų spalio 5 d. Yra ruošiamas paradas, kuriame kviečiami dalyvauti visi South Bostono ir apylinkės lietuvių. Sudarykim gražią eiseną ir parodykim, kad mes laikom sau už garbę būti lietuviams.

Iškilmėse kalbės Bostono majoras Tobin, Housing Authority pirminkas Breen, Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Salna, kun. K. Urbonavičius ir kiti. Lietuvių organizacijos dalyvauja su savo vėliavomis ir ženkais. Stepono Dariaus lietuvių legionierių postas maršuos pilnai uniformoj ir su savo kapelija.

Komitetas kviečia visus lietuvius tose 5 spalio d. iškilmėse dalyvauti. Prašome susirinkti į Stepono Dariaus posto salę, 265 C st., South Boston, 1:30 valandą popiet.

Spaudos komisijos narė, **J. N. Terminienė.**

Dedhamo teismas nubaudė 9 streikuojančius vežikus, kurie pereitą savaitę sugriauzė trokį ir sužeidė dirbantį vežiką. Jie gavo po 3 mėnesius kalėjimo.

Lietuvių Radijo programos. Rugsejo 20, radijo programa per stotį WORL 950 k. nuo 8:30 ryto: (1) Kalbės d-rė Emilija Rudokytė iš So. Bostono apie akių sveikatą; (2) muzika; (3) dainos.

Rugsejo 21, nedėlioje, radijo programa per tą pačią stotį nuo 9:30 ryto: (1) Lietuvių Radijo kvartetas; (2) dain. Ona Kavaliauskutė, Casey, iš Dorchesterio; (3) smuikininkas Longinas Buišis iš Cambridge.

REIKALINGA MOTERIS
Pagamint valgi, prižiūrēt namus ir ligonį. Klausite nuo 3 iki 6 vakarais (ant 2-ry lubų).
60 Cherry street, Cambridge.

Namas Parsiduoda
Kampinis muros namas, 1810-1816 Dorchester ave., keturios šeimynos po \$25.00 randos ir 3 storai tinkami visokiam būnui arba salinui. Kaina labai žema. Savininka galima matyti 15 Lafield street, Dorchester, Mass. (8)

Reikalingos Merginos
Veiterkos ir dirbt už "komterio", turi but patyrušios. Taipgi reikalingas naktinis kukorius. Atsisaukit tuojau pas **INTERNATIONAL CAFE** 317 Broadway, So. Boston.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUS TYTOJAI (Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas. Saugi priežiūra, kaina prieinama
326 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 4674

SENAUSI SOUTH BOSTONE STOGDENGIAI—ROOFERS
Užtikrintas Stogo Gerumas ir Amžius. Išmokėjimais duodama, kurie nori. Dėjam visokius stogus: asphalt shingles, smala ir žvirgždas, ir etc. Mes apdengiam Side Walls namus su mediniais šingalais arba su ypatinga "insulating mastic." Patikos spalvos.
ORMSBY CO.
380 W. FIRST STREET, SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOU 2824-5

TRYŠ DIDELI KAMBARIAI
Yra visi įrengimai Renda \$20 mėnesiui. Štymu apšildomi, visi naujausi įtaisymai. Parankūs visais atžvilgiais ir šviesus. Matyti galima bile laiku. "Keleivio" name, 253 Broadway, So. Boston.

Tel. TRObridge 6380
Dr. John Repshis
(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
kamp. Inman st. arti Central av.
CAMBRIDGE, MASS.

DR. D. PILKA
Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8.
392 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SOUTH Boston 1320
Ligoninės ofisas—Back Bay
528 COLUMBUS AVE., BOSTON, MASS.
Valandos: Ryte ir pagal sutartį.
Telefonas: KENmore 7432

Telefonas 21324
MEDICINOS DAKTARAS C. J. MIKOLAITIS
Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų, nuo 7 iki 8 vakarų.
197 SUMMER STREET, LAWRENCE, MASS.

Tel. SOU 2805
DAKTARAS J. L. Pašakarnis OPTOMETRISTAS
Ofiso valandos: Nuo 9 ryto iki 7 vakarų. Sėdėdomis: Nuo 9 ryto iki 12 dienų.
447 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Dr. Leo J. Podder
Is Leningrado. Specializuoja Vyriski organų nusilpnėjime. Gyvenimo permainingu metu. Motery ir Vyrų ligas Kraujo ir Odos Ligos. Valandos: nuo 10 iki 12 dienų nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakarų
180 HUNTINGTON AVE., BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4570.

Tel. 28624 Gyv. 31132
Dr. Joseph A. Gaidis OPTOMETRISTAS
Valandos: 9 iki 12, nuo 2 iki 6, nuo 7 iki 9. Sėdėdom 9 iki 12 ir suitarom.
AKIŲ DAKTARAS
Ištaiso defektuotas akis ir tinkamu laiku sugrąžina šviesą. Išgrynina ir prikiuri akinius.
114 SUMMER STREET, LAWRENCE, MASS.

DR. G. L. KILLORY
60 SCOLLAY SQUARE, Room 23 BOSTON. Telef. Lafayette 2371 arba Somerset 204-4
SPECIALISTAS VYRIŠKŲ IR NERVIŲ LIGŲ
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien. Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
414 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948
RES. 251 CHESTNUT AVE., Jamaica, Plain, Mass.
Res. Tel. Arnold 1023

BAY VIEW MOTOR SERVICE

Telephone SOUTH Boston 1058

STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ IR TROKŲ AGENTŪRA.
Kainos Stebėtinai Piguos. Dideli pagražinimai ir Hydraulic Breaks.

TAIPGI TAIŠOME AUTOMOBILIUS IR TROKŲ VISOKIŲ ISDIRBYSCIŲ.
Peter Trečiokas ir Joe Kapociunas — savininkai. Taisyomo ir demonstravimo vieta:
1 HAMLIN STREET
Kamp. East Eighth St.

Priimkite Svečius Smagiai!

Pasauly Pagarsesjęs Toastmaster Automatiškai pakeičia 2 riekičius duonos be priežiūros. Kada jūs su svečiais linksminatės—galit būti užtikrinti, kad Toastmaster atlieka darbą atsakingai. Graži medine tase, molinis preservų blūdelis ir chromium padirbtas Toasteris tai puiki dovana sau ar kitiems. Kainos žemos. Nuo \$8.95 iki \$24.95. Pirkit pas:

KETVIRTIS & CO.
312 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOU 4619

ELIAI KURIE SU IŠDIDUMU GALI BUT PADUOTI ANT BILE STALO-

PICKWICK

'LIGHT' arba 'REGULAR'

12 ANCŲ IR PILNŲ KVORTŲ
BONKOSE ir IŠ KRANO

